

**An Bhruiséil, 20 Deireadh Fómhair 2025
(OR. en)**

14250/25

**Comhad Idirinstitiúideach:
2025/0180(COD)**

**ENER 538
POLCOM 304
CODEC 1577**

TORADH NA nIMEACHTAÍ

ó: Ardrúnaíocht na Comhairle

chuig: na toscaireachtaí

Uimh. an doic. 13869/25
roimhe seo:

Ábhar: Togra le haghaidh RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS
ÓN gCOMHAIRLE maidir le deireadh a chur de réir a chéile le hallmhairí
gáis ón Rúis, feabhas a chur ar an bhfaireachán ar spleáchais fuinnimh a
d'fhéadfadh a bheith ann, agus lena leasaítear Rialachán (AE) 2017/1938
– Cur chuige ginearálta

Gheobhaidh na toscaireachtaí, san Iarscríbhinn a ghabhann leis seo, an Cur Chuige Ginearálta
ón gComhairle maidir leis an togra thuasluaite mar a ghlac an Chomhairle
(Iompar, Teileachumarsáid agus Fuinneamh) é ag an gcruinniú a bhí aici an
20 Deireadh Fómhair 2025.

Bunaítear leis an gCur Chuige Ginearálta seasamh sealadach na Comhairle maidir leis an togra seo,
agus is é atá mar bhonn don chaibidlíocht le Parlaimint na hEorpa.

2025/0180 (COD)

Togra le haghaidh

RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir le deireadh a chur de réir a chéile le hallmhairí gáis nádúrtha ón Rúis, feabhas a chur ar an bhfaireachán ar spleáchais fuinnimh a d'fhéadfadh a bheith ann, agus lena leasaítear Rialachán (AE) 2017/1938

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 194(2) agus Airteagal 207 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa¹,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún²,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

De bharr an mhéid seo a leanas:

¹ IO C, ...

² IO C, ...

- (1) Léirigh ionradh míleata iomlán neamhdhleathach Chónaidhm na Rúise ar an Úcráin i mí Feabhra 2022 na hiarmhairtí suntasacha ar mhargaí agus ar shlándáil a d’eascair as na spleáchais a bhí ann cheana san am sin ar ghás nádúrtha ón Rúis. I nDearbhú Versailles an 11 Márta 2022, chomhaontaigh Cinn Stáit nó Rialtais, dá bhrí sin, an spleáchas ar fhuinneamh na Rúise a laghdú de réir a chéile agus deireadh iomlán a chur leis faoi dheireadh. I dTeachtaireacht REPowerEU an 8 Márta 2022 agus i bPlean REPowerEU an 18 Bealtaine 2022, moladh bearta nithiúla chun éagsúlú iomlán ó allmhairí fuinnimh na Rúise a cheadú ar bhealach sábháilte, inacmhainne agus inbhuanaithe. Rinneadh dul chun cinn suntasach sa phróiseas chun soláthairtí gáis a éagsúlú ó Chónaidhm na Rúise ó shin i leith. Ós rud é go bhfuil na méideanna eile de ghás nádúrtha na Rúise a thagann isteach san Aontas fós suntasach, d’fhógair an Coimisiún, ina Threochlár REPowerEU i dtreo deireadh a chur le hallmhairí fuinnimh ón Rúis an 6 Bealtaine 2025, togra reachtach chun deireadh iomlán a chur le hallmhairí gáis ón Rúis de réir a chéile agus chun feabhas a chur ar an gcreat atá ann cheana maidir le haghaidh a thabhairt ar spleáchais fuinnimh.
- (2) Maidir leis an iliomad samplaí de laghdú agus briseadh soláthair gan réamhfhógra agus gan údar roimh an ionradh míleata iomlán ar an Úcráin, mar aon le húsáid fuinnimh mar uirlis troda ag Cónaidhm na Rúise ó shin i leith, léiríonn siad go ndearna Cónaidhm na Rúise na spleáchais a bhí ann cheana ar sholáthairtí gáis na Rúise a dhúshaothrú go córasach chun dochar a dhéanamh do gheilleagar an Aontais. Mar thoradh air sin, bhí éifeachtaí tromchúiseacha diúltacha ar na Ballstáit agus ar shlándáil eacnamaíoch an Aontais i gcoitinne. Dá bhrí sin, ní féidir leis an Aontas a mheas a thuilleadh gur comhpháirtithe iontaofa trádála fuinnimh iad Cónaidhm na Rúise agus a cuideachtaí fuinnimh.

- (3) I mí Eanáir 2006, chuir Cónaidhm na Rúise deireadh lena soláthairtí gáis nádúrtha chuig tíortha áirithe in Oirdheisceart agus i Lár na hEorpa i lár tréimhse fhuar ann, rud ba chúis le hardú praghsanna agus a rinne díobháil do shaoránaigh nó a rinne bagairt ar dhíobháil do shaoránaigh. An 6 Eanáir 2009, chuir Cónaidhm na Rúise deireadh iomlán arís le gás a aistrítear tríd an Úcráin, rud a rinne difear do 18 mBallstát, go háirithe na Ballstáit i Lár agus in Oirthear na hEorpa. Mar thoradh ar an suaitheadh soláthair sin, bhí suaitheadh tromchúiseach sna margaí gáis sa réigiún agus san Aontas ina iomláine. Ní raibh sreafaí gáis nádúrtha ag roinnt Ballstát ar feadh beagnach 14 lá, rud a bhrúigh múchtaí téimh ar scoileanna agus ar mhonarchana ar feadh i bhfad, agus go raibh orthu an staid éigeandála a fhógairt. In 2014, rinne Cónaidhm na Rúise ionradh ar an gCrimé agus rinne sí an Chrimé a ionghabháil go neamhdhleathach, ghabh sí seilbh ar shócmhainní táirgthe gáis na hÚcráine sa Chrimé agus laghdaigh sí soláthairtí gáis chuig roinnt Ballstát a d'fhógair go soláthróidís gás don Úcráin, rud a d'fhág gur tharla suaití sa mhargadh agus arduithe ar phraghsanna agus go ndearnadh dochar don tslándáil eacnamaíoch. Roimhe seo, maidir le honnmhaireoir Státtrialaithe Chónaidhm na Rúise a bhfuil monaplacht aige, is é sin Gazprom, bhí sé faoi réir roinnt imscrúduithe de chuid an Choimisiúin maidir le sárú féideartha ar rialacha iomaíochta an Aontais agus d'athraigh sé a iompar ar an margadh i ndiaidh na n-imscrúduithe sin chun aghaidh a thabhairt ar ábhair inní an Choimisiúin maidir le hiomaíocht. I roinnt cásanna, bhain na saincheisteanna iomaíochta a bhí i gceist le 'srianta críochacha', mar a thugtar orthu, i gconarthaí soláthair gáis Gazprom, lena cuireadh toirmeasc ar athdhíol gáis lasmuigh den tír is ceann scríbe, chomh maith le fianaise go raibh Gazprom páirteach i gcleachtais éagóracha praghsála agus go raibh soláthairtí fuinnimh ag brath ar lamháltais pholaitiúla ó rannpháirtíocht i dtionscadail phíblíne na Rúise nó ó rialú a fháil ar shócmhainní fuinnimh an Aontais.

- (4) Leis an gcogadh gan chúis gan údar atá curtha ag Cónaidhm na Rúise ar an Úcráin ó mhí Feabhra 2022 i leith agus le laghduithe ar sholáthairtí gáis arna n-úsáid mar uirlis troda ina dhiaidh sin i gcomhar le hionramháil na margaí trí shuaitheadh d'aon ghnó ar shreafaí gáis, thug sé léiriú follasach ar leochaileachtaí agus spleáchais san Aontas agus ina Bhallstáit, rud a d'fhéadfadh tionchar díreach tromchúiseach a imirt ar fheidhmiú mhargadh gáis an Aontais, ar gheilleagar an Aontais agus ar a leasanna bunúsacha slándála, chomh maith le dochar díreach a dhéanamh do shaoránaigh an Aontais toisc gur féidir le suaitheadh sa soláthar fuinnimh dochar a dhéanamh do shláinte nó do bheatha na saoránach. Léiríonn an fhianaise go ndearna an chuideachta, Gazprom, faoi rialú an Stáit, ionramháil d'aon ghnó ar mhargaí fuinnimh an Aontais chun praghsanna fuinnimh a ardú. Maidir le stóráil mhór faoi thalamh san Aontas a bhí faoi rialú Gazprom, fágadh iad ar leibhéil níos ísle na riamh, agus laghdaigh cuideachtaí Rúiseacha díolacháin ag moil gháis an Aontais agus scoir siad go hiomlán d'úsáid a n-ardán díolacháin féin roimh an ionradh, rud a rinne difear do mhargaí gearrthéarmacha agus a ghéaraigh staid an tsoláthair a bhí teann cheana tar éis ionradh neamhdhleathach Chónaidhm na Rúise ar an Úcráin. Ó bhí mí an Mhárta 2022 ann, chuir Cónaidhm na Rúise deireadh córasach ar sheachadtaí gáis nádúrtha chuig na Ballstáit, nó rinne an Rúis iad a laghdú go córasach, rud a d'fhág go raibh suaitheadh suntasach ar mhargadh gáis an Aontais. Rinne sé sin difear go háirithe do sholáthairtí chuig an Aontas trí phíblíne Yamal, do sholáthairtí don Fhionlainn chomh maith le píblíne Nord Stream 1, inar laghdaigh Gazprom sreafaí ar dtús agus inar dhún sé soláthairtí tríd an bpíblíne síos ina n-iomláine faoi dheireadh.
- (5) Mar thoradh ar an soláthair gáis a bheith á úsáid mar uirlis troda ag Cónaidhm na Rúise agus ar ionramháil mhargaidh a bheith á dhéanamh ag an tír sin trí shuaitheadh d'aon ghnó ar shreafaí gáis, tháinig ardú as cuimse ar phraghsanna fuinnimh san Aontas, ag sroicheadh leibhéil nach bhfacthas a leithéid riamh roimhe sin, suas le hocht n-uaire mheán na mblianta roimhe sin, in 2022. Mar thoradh air sin, maidir leis an ngá atá le foinsí malartacha soláthair gáis a aimsiú, bealaí soláthair a athrú, stóráil a líonadh le haghaidh an gheimhridh, agus réitigh a aimsiú ar fhadhbanna plódaithe i mbonneagar gáis an Aontais, chuir sé le luaineacht ard praghsanna agus leis na harduithe gan fasach ar phraghsanna in 2022.

- (6) Mar thoradh ar na praghsanna gáis sin a bhí thar a bheith ard, bhí praghsanna arda leictreachais ann agus tháinig arduithe ar phraghsanna le haghaidh táirgí fuinnimh eile, rud a d'fhág go raibh boilsciú ard ann ar feadh i bhfad. Chuir géarchéim mhór eacnamaíoch ina raibh rátaí diúltacha fáis i roinnt mhaith Ballstát, arbh iad na praghsanna arda fuinnimh ba chúis léi, geilleagar an Aontais i mbaol, bhain sí an bonn de chumhacht ceannaigh na dtomhaltóirí agus d'ardaigh sí costas na monaraíochta, rud a d'fhág go raibh rioscaí ann don chomhtháthú sóisialta agus don chobhsaíocht shóisialta, agus do bheatha nó do shláinte an duine fiú. Mar thoradh ar an mbriseadh sa soláthar, bhí fadhbanna an-tromchúiseach ann freisin maidir le slándáil an tsoláthair fuinnimh san Aontas agus cuireadh iallach ar 11 Bhallstát leibhéal géarchéime fuinnimh a dhearbhu faoi Rialachán (AE) 2017/1938 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³. Agus í ag baint tairbhe as spleáchas an Aontais le linn na géarchéime sin, chuir ionramháil Cónaidhm na Rúise ar an margadh ar a cumas don Rúis brabúis níos airde ná riamh a bhaint amach ón trádáil fuinnimh a bhí fágtha leis an Eoraip, agus b'ionann ioncam ó allmhairí gáis agus EUR 15 bhilliún fós in 2024. D'fhéadfaí an t-ioncam sin a úsáid chun tuilleadh ionsaithe eacnamaíocha in aghaidh an Aontais a mhaoiniú, rud a bhainfeadh an bonn den tslándáil eacnamaíoch. D'fhéadfaí iad a úsáid freisin chun an cogadh foghach in aghaidh na hÚcráine a mhaoiniú, ar cogadh é atá ina bhagairt mhór ar an gcobhsaíocht pholaitiúil agus eacnamaíoch san Eoraip.

³ Rialachán (AE) 2017/1938 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2017 maidir le bearta chun slándáil an tsoláthair gáis a choimirciú agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 994/2010 (IO L 280, 28.10.2017, lch. 1).

- (7) Chuir an ghéarchéim a tharla le déanaí fianaise ar fáil go bhfuil caidreamh trádála iontaofa le comhpháirtithe a sholáthraíonn táirgí fuinnimh rithábhachtach chun cobhsaíocht an mhargaidh a chaomhnú agus chun beatha agus sláinte an duine a chosaint chomh maith le leasanna bunúsacha slándála an Aontais, agus freisin toisc go mbraitheann an tAontas den chuid is mó ar allmhairí fuinnimh ó thríú tíortha. Dá leanfaí de sholáthairtí fuinnimh a fháil ó Chónaidhm na Rúise, bheadh an tAontas neamhchosanta ar rioscaí leanúnacha eacnamaíocha agus slándála; dá bhrí sin, thiocfadh laghdú, seachas, méadú ar shlándáil a sholáthair fuinnimh. Is féidir le spleáchais fiú ar mhéideanna níos lú allmhairí gáis ó Chónaidhm na Rúise, má bhaineann an Rúis mí-úsáid astu, an dinimic praghsanna a shaobhadh go suntasach, fiú ar bhonn sealadach, agus cur isteach ar mhargaí fuinnimh, go háirithe sna réigiúin sin atá fós ag brath go mór ar allmhairí ó Chónaidhm na Rúise. I bhfianaise phatrún seanbhunaithe comhsheasmhach na hionramhála margaidh agus an cur isteach ar sholáthar á gcur san áireamh, agus ós rud é gur bhain rialtas Chónaidhm na Rúise úsáid chomhsheasmhach as trádáil gáis mar arm chun spriocanna beartais a bhaint amach in ionad spriocanna trádála, is iomchuí bearta a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar leochaileacht leanúnach an Aontais mar thoradh ar allmhairí gáis nádúrtha ó Chónaidhm na Rúise, trí phíblínte agus, freisin, trí ghás nádúrtha leachtaithe (GNL).

- (8) Tá na srianta ar idirbhearta idirnáisiúnta dá bhforáiltear in Airteagal 3 den Rialachán seo comhsheasmhach le gníomhaíocht sheachtrach an Aontais i réimsí eile, mar a cheanglaítear le hAirteagal 21(3) den Chonradh ar an Aontas Eorpach (CAE). Tá meath mór tagtha ar staid an chaidrimh idir an tAontas agus Cónaidhm na Rúise le blianta beaga anuas agus go háirithe ó bhí 2022 ann. Maidir leis an meath sin ar an gcaidreamh, is é is cúis leis neamhaird fhollasach Chónaidhm na Rúise ar an dlí idirnáisiúnta agus, go háirithe, ar a cogadh foghach gan chúis gan údar in aghaidh na hÚcráine. Ó bhí mhí Iúil 2014 ann, tá bearta sriantacha á bhforchur de réir a chéile ag an Aontas ar thrádáil le Cónaidhm na Rúise mar fhreagairt ar ghníomhaíochtaí Chónaidhm na Rúise i gcoinne na hÚcráine. De bhua na n-eisceachtaí a bhfuil feidhm acu faoin gComhaontú lena mbunaítear an Eagraíocht Dhomhanda Trádála, agus go háirithe Airteagal XXI den Chomhaontú Ginearálta um Tharaifí agus Trádáil 1994 (eisceachtaí slándála) agus eisceachtaí den chineál céanna faoin gComhaontú maidir le Comhpháirtíocht agus Comhar le Cónaidhm na Rúise, ceadaítear don Aontas gan na buntáistí a dheonaítear do tháirgí comhchosúla a allmhairítear ó thíortha eile (cóir an náisiúin barrfhabhair) a dheonú d'earraí a allmhairítear ó Chónaidhm na Rúise. Dá bhrí sin, ní chuirtear cosc ar an Aontas toirmisc nó srianta a fhorchur ar allmhairiú earraí ó Chónaidhm na Rúise, má mheasann an tAontas go bhfuil gá leis na bearta sin, arna ndéanamh tráth na héigeandála atá ann faoi láthair sa chaidreamh idirnáisiúnta idir an tAontas agus Cónaidhm na Rúise, chun leasanna bunúsacha slándála an Aontais a chosaint.
- (9) Tá sé ríthábhachtach allmhairiú an gháis nádúrtha leachtaithe a éagsúlú chun an tslándáil fuinnimh laistigh den Aontas a neartú agus a choinneáil ar bun. Chun nach mbeidh aon riosca ann go bhféadfaí leas a bhaint as áirithintí fadtéarmacha acmhainneacht chríochfoirt GNL, atá i seilbh chuideachtaí de chuid na Rúise, chun bac a chur ar allmhairí ó fhoinsí malartacha trí chleachtais cnapaireachta acmhainneachta, tá rialtóirí náisiúnta agus údaráis iomaíochta le leas iomlán a bhaint as na hionstraimí dlí láidre atá ar fáil faoin dlí náisiúnta agus faoin dlí Eorpach maidir le fuinneamh agus iomaíocht i gcás inarb iomchuí.

- (10) Rinne an Coimisiún measúnú cúramach ar an tionchar a bheadh ag toirmeasc féideartha ar allmhairiú gáis nádúrtha ón Rúis ar an Aontas agus ar a Bhallstáit. Go deimhin, rinneadh obair ullmhúcháin agus roinnt anailísí mionsonraithe ar na hiarmhairtí a bhaineann le deireadh iomlán a chur le gás na Rúise de réir a chéile agus foilsíodh iad ó bhí 2022 ann, agus d'fhéadfadh an Coimisiún leas a bhaint freisin as an iliomad comhairliúchán le páirtithe leasmhara, le saineolaithe agus gníomhaireachtaí seachtracha, agus as staidéir ar na héifeachtaí a bhaineann le deireadh a chur de réir a chéile le gás na Rúise. Léiríodh san anailís a rinne an Coimisiún gur dócha go mbeidh tionchar teoranta ann ach deireadh a chur de réir a chéile le hallmhairí gáis nádúrtha ón Rúis, má thugtar isteach iad ar bhealach céim ar chéim, comhordaithe agus dea-ullmhaithe agus de mheon na dlúthpháirtíochta, ar phraghsanna fuinnimh san Aontas, agus go gcuirfidh sé feabhas ar shlándáil sholáthair fuinnimh an Aontais agus nach gcuirfidh sé an tslándáil sin i mbaol, mar gheall ar imeacht comhpháirtí trádála neamhiontaofa ó mhargaí an Aontais. Mar a leagtar amach i dTreochlár REPowerEU, tá na spleáchais ar sholáthairtí ó Chónaidhm na Rúise laghdaithe cheana de bharr chur chun feidhme Phlean REPowerEU, mar shampla trí bhearta a thabhairt isteach chun an t-éileamh ar ghás a laghdú nó chun dlús a chur le foinsí fuinnimh in-athnuaite a chur in úsáid, chomh maith le tacú go gníomhach le héagsúlú soláthairtí fuinnimh agus le méadú chumhacht mhargála an Aontais trí cheannach comhpháirteach gáis. Léiríodh sa Mheasúnú Tionchair freisin gur féidir éifeachtaí díobhálacha ar phraghsanna nó ar sholáthairtí a sheachaint trí chomhordú tosaigh a dhéanamh ar bheartais éagsúlaithe.

- (11) Tá an Rialachán atá beartaithe go hiomlán comhoiriúnach le straitéis an Aontais chun a spleáchas ar allmhairí breoslaí iontaise a laghdú trí dhícharbónú a fheabhsú agus trí fhuinneamh glan a tháirgtear ar bhonn intíre a leathnú go tapa. Mar a leagtar amach i dTreochlár REPowerEU, tá coigilteas suntasach gáis de níos mó ná 60 billiún méadar ciúbach in aghaidh na bliana in allmhairí gáis ann cheana mar thoradh ar chur chun feidhme Phlean REPowerEU idir 2022 agus 2024, rud a chuir ar cumas an Aontais spleáchais ar sholáthairtí ó Chónaidhm na Rúise a laghdú. D'fhéadfaí an laghdú spleáchas sin a bhaint amach trí bhearta chun an t-éileamh ar ghás a laghdú nó chun dlús a chur leis an aistriú glas trí acmhainneacht ghiniúna gaoithe agus gréine a chur in úsáid go mear, rud a mhéadódh go suntasach sciar na bhfoinsí in-athnuaite sa mheascán fuinnimh, agus trí thacaíocht ghníomhach a thabhairt d'éagsúlú soláthairtí fuinnimh agus do mhéadú chumhacht mhargála an Aontais trí cheannach comhpháirteach gáis. Thairis sin, táthar ag súil go dtiocfaidh cur chun feidhme iomlán an aistrithe fuinnimh, an Phlean Gníomhaíochta le déanaí maidir le Fuinneamh Inacmhainne agus bearta eile, go háirithe infheistíochtaí i dtáirgeadh roghanna malartacha ísealcharbóin le haghaidh táirgí atá dian ar fhuinneamh, ar nós leasachán, in ionad suas le 100 billiún méadar ciúbach de ghás nádúrtha faoi 2030. Éascófar leis sin deireadh a chur de réir a chéile le hallmhairí gáis ó Chónaidhm na Rúise.
- (11a) Agus pleananna an éagsúlaithe á n-ullmhú aige, ba cheart don Choimisiún, ar bhealach comhordaithe agus de mheon na dlúthpháirtíochta, oibriú leis na Ballstáit, go háirithe i Lár agus in Oirdheisceart na hEorpa, chun seachadtaí malartacha gáis nádúrtha a shainaithint. Chomh maith le feabhas a chur ar shlándáil an tsoláthair, d'fhéadfadh soláthairtí nua ioncam caillte a chúiteamh freisin trí úsáid a bhaint as an mbonneagar atá ann cheana a úsáideadh roimhe seo chun gás ón Rúis a iompar.
- (12) I gcomhréir le Dearbhú Versailles agus le Teachtaireacht REPowerEU, tá líon mór allmhaireoirí gáis tar éis a soláthairtí gáis ó Chónaidhm na Rúise a fhoirceannadh nó a laghdú go suntasach cheana. Mar a leagtar amach sa Mheasúnú Tionchair, is féidir deireadh a chur de réir a chéile leis na méideanna gáis atá fágtha faoi chonarthaí soláthair atá ann cheana gan tionchar suntasach eacnamaíoch ná rioscaí do shlándáil an tsoláthair, mar gheall ar infhaighteacht soláthróirí malartacha leordhóthanacha ar an margadh domhanda gáis, margadh gáis dea-idirnasctha de chuid an Aontais agus infhaighteacht bonneagair allmhairiúcháin leordhóthanaigh.

- (12a) I gcásanna áirithe, iompraíonn lastais GNL GNL a tháirgtear i dtíortha éagsúla agus a mheashtar le chéile. Ba cheart feidhm a bheith ag an toirmeasc freisin maidir leis na méideanna gáis sna lastaí sin a tháirgtear sa Rúis. I gcás inar féidir le hallmhairí doiciméadú soiléir a dhéanamh ar na sciarta GNL faoi seach a tháirgtear lasmuigh den Rúis, ba cheart é a bheith indéanta na méideanna GNL nach ón Rúis iad atá i lasta GNL a allmhairiú.
- (13) Tá méideanna níos lú i gceist leis na conarthaí soláthair gearrthéarmacha le hais na gconarthaí móra soláthair fadtéarmacha atá ag allmhairí le cuideachtaí Rúiseacha. Beidh na conarthaí soláthair gearrthéarmacha sin atá ann cheana ar tí dul in éag faoin tráth a thiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm. Dá réir sin, is cosúil go bhfuil an riosca don tslándáil eacnamaíoch a eascraíonn as conarthaí soláthair gearrthéarmacha atá ann cheana íseal. Is iomchuí, dá bhrí sin, conarthaí soláthair gearrthéarmacha atá ann cheana a dhíolmhú ó chur i bhfeidhm láithreach an toirmisc ar allmhairí lena gceadaítear idirthréimhse go dtí an 17 Meitheamh 2026.
- (14) Ba cheart díolúine ón toirmeasc ar allmhairí gáis ón 1 Eanáir 2026 ar aghaidh a dheonú freisin le haghaidh conarthaí soláthair fadtéarmacha atá ann cheana. Is iondúil go mbeidh níos mó ama ag teastáil ó allmhairí a bhfuil conarthaí soláthair fadtéarmacha acu chun bealaí agus foinsí soláthair eile a aimsiú ná mar a theastóidh ó shealbhóirí conarthaí gearrthéarmacha, agus freisin toisc go mbaineann conarthaí soláthair fadtéarmacha le méideanna i bhfad níos mó le himeacht ama ná le conarthaí soláthair gearrthéarmacha. Ba cheart, dá bhrí sin, idirthréimhse a thabhairt isteach chun dóthain ama a thabhairt do shealbhóirí conarthaí soláthair fadtéarmacha a soláthairt a éagsúlú ar bhealach ordúil.

- (15) I gcás roinnt tíortha talamhiata a sholáthraítear faoi láthair faoi na conarthaí soláthair fadtéarmacha atá ann cheana do ghás píblíne na Rúise, déanann athruithe ar bhealaí soláthair ó Chónaidhm na Rúise difear sonrach dóibh, mar gheall ar bhealaí teoranta malartacha nó gan aon bhealach malartach chun an gás atá ar Conradh a iompar chucu. Chun an gás a leigheas, áirithíonn soláthróirí ó Bhallstáit eile faoi láthair go seachadfar gás píblíne faoi chonarthaí soláthair gearrthéarmacha le soláthróirí ó Chónaidhm na Rúise trí phointí idirnáisc neamhphlódaithe. Mar gheall ar an staid an-sonrach sin, ba cheart feidhm a bheith ag an am aistrithe is gá chun soláthróirí nua a aimsiú maidir leis na conarthaí soláthair gearrthéarmacha sin le soláthróirí ó Chónaidhm na Rúise a sholáthraíonn tíortha talamhiata a ndéanann athruithe ar bhealaí soláthair do ghás na Rúise difear dóibh.
- (16) Cé gur cosúil go bhfuil údar maith le conarthaí ‘oidhreachta’ atá ann cheana a dhíolmhú ó chur i bhfeidhm láithreach an toirmisc ar allmhairí gáis ón Rúis, níor cheart go mbainfeadh gach Conradh a tugadh i gcrích roimh theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo tairbhe as an díolúine sin. Go deimhin, d’fhéadfadh sé go mbeadh dreasacht ann do sholáthróirí Rúiseacha an t-am a úsáid idir foilsiú an togra ón gCoimisiún le haghaidh an Rialacháin seo agus teacht i bhfeidhm an toirmisc chun soláthairtí reatha a mhéadú, trí chonarthaí nua a thabhairt i gcrích, méideanna a mhéadú trí chonarthaí atá ann cheana a athrú nó solúbthachtaí faoi chonarthaí atá ann cheana a úsáid. Chun a áirithiú go dtiocfaidh laghdú seachas méadú ar allmhairí ó Chónaidhm na Rúise mar thoradh ar an Rialachán seo, ba cheart go seachnófaí leis an Rialachán seo dreasachtaí do chuideachtaí conarthaí nua um allmhairí gáis na Rúise a thabhairt i gcrích san am idir foilsiú an togra ón gCoimisiún le haghaidh an Rialacháin seo agus teacht i bhfeidhm an toirmisc. Go deimhin, thug na Cinn Stáit nó Rialtais gealltanas cheana i mí an Mhárta 2022 deireadh a chur de réir a chéile le soláthairtí gáis na Rúise; chuir an Coimisiún leis an ngealltanas sin trí Straitéis REPowerEU, Plean REPowerEU agus Treochlár REPowerEU a mholadh. Tráth foilsithe an togra le haghaidh an Rialacháin seo ar a dhéanaí, ní raibh sé iomchuí a thuilleadh conarthaí a tugadh i gcrích tar éis an dáta sin a mheas mar chonarthaí ‘oidhreachta’. Níor cheart, dá bhrí sin, go mbainfeadh conarthaí a thabharfar i gcrích tar éis an 17 Meitheamh 2025 tairbhe as na forálacha eisceachtúla aistrithe le haghaidh conarthaí soláthair gearrthéarmacha agus fadtéarmacha atá ann cheana.

- (17) Ionas nach méadófar na méideanna allmhairí dá bhforáiltear i gconarthaí soláthair atá ann cheana, ba cheart leasuithe ar chonarthaí soláthair atá ann cheana a mheas mar chonarthaí nua chun críocha an Rialacháin seo, agus níor cheart méaduithe ar mhéideanna allmhairí trí sholúbthacht chonarthach a úsáid tairbhe a bhaint as an idirthréimhse. Ba cheart foráil a dhéanamh d'eisceachtaí i gcásanna áirithe ina bhfuil leasuithe riachtanacha ar chonarthaí atá ann cheana, ar choinníoll nach méadaíonn siad cainníochtaí conarthacha ná uainiú an tseachadta. Ní leasú ar chonarthaí soláthair atá ann cheana iad athruithe praghaís a eascraíonn as innéacsú praghsanna dá bhforáiltear cheana féin i gconarthaí soláthair atá ann cheana.
- (18) Leis an Rialachán seo, cruthaítear toirmeasc dlíthiúil soiléir ar ghás nádúrtha na Rúise a allmhairiú, ar gníomh ceannasach de chuid an Aontais é nach bhfuil neart ag allmhaireoirí gáis air agus a fhágann go bhfuil feidhmíocht allmhairí gáis nádúrtha ó Chónaidhm na Rúise neamhdhleathach, le héifeacht dhlíthiúil dhíreach agus gan aon lánrogha ag na Ballstáit maidir lena chur i bhfeidhm.
- (19) Murab ionann agus earraí eile, is tráchtearra aonchineálach é gás nádúrtha a thrádáiltear i méideanna móra agus a athdhíoltar roinnt uaireanta go minic idir trádálaithe ar an leibhéal mórdhíola. Agus an chastacht ar leith a bhaineann le tionscnamh an gháis nádúrtha a rianú á cur san áireamh, agus á chur san áireamh go bhféadfadh soláthróirí Rúiseacha féachaint le dul timpeall ar an Rialachán seo, mar shampla trí dhíolacháin trí idirghabhálaithe, trí thrasloingsiú nó trí iompar trí thíortha eile, ba cheart foráil a dhéanamh sa Rialachán seo maidir le creat éifeachtach chun teacht timpeall ar an toirmeasc a sheachaint. Dá bhrí sin, ba cheart a chur ar chumas na n-údarás ábhartha na gníomhaíochtaí is gá a dhéanamh chun a shainaithint an dtugtar soláthairtí gáis nádúrtha ó Chónaidhm na Rúise isteach i gcríoch chustaim an Aontais trí scéimeanna a chruthaítear chun teacht timpeall ar rialacha an Rialacháin seo. Agus cinneadh á dhéanamh cé acu ar cheart nó nár cheart gás nádúrtha a scaoileadh i saorchúrsaíocht san Aontas, ba cheart do na húdaráis chustaim a bheith ag brath ní hamháin ar fhaisnéis a sholáthraítear sa dearbhú custaim, ach ba cheart go ligfí dóibh, ar bhonn faisnéis eile atá ar fáil, measúnú a dhéanamh, i gcás ina measann siad é a bheith ábhartha, cé acu ar cheart nó nár cheart earra a thugtar isteach san Aontas a scaoileadh chun saorchúrsaíochta i ndáiríre. Ba cheart a cheangal leis an Rialachán freisin go mbunófaí tír an táirgthe agus slabhra soláthair an gháis nádúrtha a allmhairítear isteach san Aontas.

- (20) Go háirithe, ba cheart é a bheith d'oibleagáid ar allmhaireoirí gáis nádúrtha an fhaisnéis uile is gá a sholáthar do na húdaráis chun tír tháirgthe an gháis nádúrtha a allmhairítear isteach san Aontas a shuí agus chun a chinneadh an bhfuil an gás allmhairithe faoi réir an toirmisc ghinearálta nó faoi réir ceann dá eisceachtaí. D'fhéadfadh sé nach gceadófaí i gcónaí leis an gcoincheap 'tionscnamh' faoi dhlí custaim an Aontais tír tháirgthe an gháis allmhairithe a shainaithint, mar shampla nuair a próiseáladh an gás (e.g. gás leachtaithe nó athghásaithe) tar éis dó Cónaidhm na Rúise a fhágáil. Dá bhrí sin, ba cheart don Rialachán freisin cásanna a chumhdach ina bhfuil 'an tír thionscnaimh' faoi dhlí custaim an Aontais éagsúil le tír tháirgthe an gháis agus foráil a dhéanamh maidir le sásra chun a fhíorú cé acu ar eastóscadh nó nár eastóscadh an gás nádúrtha i gCónaidhm na Rúise, nó cé acu ar leachtaíodh nó nár leachtaíodh an gás nádúrtha inti. Aon ghás a onnmhairíodh ó Chónaidhm na Rúise, sular allmhairíodh isteach san Aontas é, trí onnmhairiú díreach ón Rúis chuig an Aontas nó trí onnmhairiú indíreach trí thríú tír, ba cheart é a bheith faoi réir an toirmisc, ach amháin i gcás idirthurais.
- (20a) I ngeall ar shaintréithe sonracha an gháis píblíne agus GNL, agus chun go bhféadfar próiseas rianúil fíorúcháin a dhéanamh ar an tír tháirgthe agus ar na coinníollacha maidir le díolúintí a d'fhéadfadh a bheith ann sula dtiocfaidh an gás isteach i gcíoch chustaim an Aontais, ba cheart próiseas réamhúdairithe a thabhairt isteach. Ba cheart allmhairí a dhiúltú i gcás nach ann d'údarú. Ba cheart na húdaráis údarúcháin a chur ar an eolas roimh ré faoi na hallmhairí atá beartaithe isteach san Aontas, agus ba cheart an fhaisnéis a chur faoina mbráid, ar fhaisnéis í atá riachtanach chun an tír tháirgthe a fhíorú nó chun a fhíorú cé acu atá nó nach bhfuil na coinníollacha maidir le díolúine faoin Rialachán seo á gcomhlíonadh. Cé gur cheart do na húdaráis údarúcháin a ndícheall a dhéanamh údarú a eisiúint laistigh den tréimhse idir an fhaisnéis a chuireann an t-allmhaireoir isteach agus an teacht isteach beartaithe sa chríoch chustaim chun allmhairí gáis chuig an Aontas a éascú, féadfaidh siad cinneadh a dhéanamh freisin ag céim níos déanaí, go háirithe, i gcás amhrais maidir leis an bhfaisnéis arna soláthar. Tá an réamhúdarú gan dochar do chumhachtaí forfheidhmiúcháin na n-údarás custaim atá ann cheana. Ba cheart allmhairí gáis nádúrtha ó thíortha táirgthe gáis a dhíolmhú ón oibleagáid sin má d'allmhairigh an tAontas méideanna suntasacha ó na tíortha sin san am atá thart agus má tá sé léirithe ag na tíortha sin nach mian leo tacú le hearnáil gáis na Rúise trí thoirmeasc ar allmhairiú gáis ón Rúis, trí bhearta sriantacha lena ndírítear ar bhonneagar gáis na Rúise, ar chuideachtaí gáis Rúiseacha nó ar dhaoine a bhainistíonn na cuideachtaí sin, nó mura bhfuil an bonneagar is gá chun gás nádúrtha a allmhairiú trí phíblínte nó GNL ag na tíortha sin. Ba cheart don Choimisiún liosta na dtíortha sin a bhunú.

- (20b) Ba cheart do na húdaráis údarúcháin agus, i gcás nach ionann iad, do na húdaráis chustaim a bheith in ann an fhaisnéis uile is gá a iarraidh chun measúnú a dhéanamh ar dhlíthiúlacht na n-allmhairí. Ba cheart dóibh a bheith in ann brath ar fhaisnéis ó fhoinsí eile freisin. Ós rud é gur minic a bhíonn na coinníollacha conarthacha lena gcinntear na gnéithe atá ábhartha don mheasúnú casta, ba cheart go dtabharfaí de chumhacht do na húdaráis faisnéis mhionsonraithe conartha a iarraidh ar allmhaireoirí, lena n-áirítear conarthaí soláthair iomlána, gan faisnéis faoi phraghsanna a áireamh, i gcás inar gá sin chun comhthéacs clásal áirithe nó tagairtí d'fhorálacha conarthacha eile a thuiscint. Ba cheart rialacha a áireamh sa Rialachán seo chun cosaint éifeachtach rúin ghnó na ngnóthas lena mbaineann a áirithiú.
- (21) Tá cuid de bhonneagar tarchurtha gáis na Rúise nasctha go díreach leis an Aontas, agus tá roinnt píblínte idirthurais a nascann an Rúis leis an Aontas a théann trí thríú tíortha gan aon phointí imeachta idir Cónaidhm na Rúise agus an tAontas faoi láthair. Dá bhrí sin, ba cheart a thoimhdiú sa Rialachán gur de thionscnamh Chónaidhm na Rúise é gás nádúrtha a allmhairítear isteach san Aontas trí teorainneacha, idirnascairí nó pointí idirnaise idir Cónaidhm na Rúise agus an tAontas, an Bhealarúis agus an tAontas nó a thagann isteach trí TurkStream ag an bpointe idirnaise Strandzha 2/Malkoclar, nó go n-onnmhairítear an gás sin, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, agus ar an gcaoi sin, rud a rachadh in ionad an cheanglais maidir le cruthúnas na tíre táirgthe a thíolacadh. I gcás ina maítear go bhfuil gás nádúrtha a thagann isteach ag na teorainneacha, idirnascairí nó pointí idirnaise sin faoi nós imeachta 'idirthuras' trí Chónaidhm na Rúise, ba cheart dianrialuithe a chur i bhfeidhm. Is mór-onnmhaireoir gáis í Cónaidhm na Rúise agus ní raibh aon ról suntasach aici mar thír idirthurais gáis san am a chuaigh thart, mar gheall ar roinnt tosca, mar shampla easpa bonneagair athghásaithe, eagrú na trádála gáis i gCónaidhm na Rúise trí mhonaplacht onnmhairiúcháin píblíne, samhlacha gnó chuideachtaí gáis na Rúise nach bhfuil bunaithe ar idirthuras a eagrú, agus suíomh geografach Chónaidhm na Rúise. Dá bhrí sin, agus dreasachtaí soláthróirí Rúiseacha chun teacht timpeall ar an toirmeasc allmhairiúcháin á gcur san áireamh, ba cheart do na húdaráis chustaim diúltú d'allmhairiú méideanna gáis nádúrtha a líomhnaítear a bheith faoi bhealach mura féidir fianaise aonchiallach a chur ar fáil lena gcruthaítear go raibh an gás faoi bhealach trí Chónaidhm na Rúise ach gur táirgeadh i dtír eile seachas Cónaidhm na Rúise é. Leis na doiciméid a chuirtear isteach, ba cheart go mbeifí in ann an gás allmhairithe a rianú siar chomh fada leis an láthair táirgthe.

- (21a) Thairis sin, féadfaidh méideanna suntasacha gáis nádúrtha teacht isteach san Aontas faoi nós imeachta ‘idirthuras’ freisin. Ós rud é nach bhfuil feidhm ag na rialacha diana faireacháin maidir le hallmhairí gáis, mar shampla an réamhúdarú maidir le gás a thrasnaíonn an tAontas faoi nós imeachta ‘idirthuras’, is iomchuí foráil a dhéanamh do choimircí sonracha i bhfoirm córas faireacháin idirthurais, rud a chuirfidh ar chumas na n-údarás custaim faireachán éifeachtach a dhéanamh ar shreafaí gáis faoi nós imeachta ‘idirthuras’, chun a áirithiú nach mbeidh gás nádúrtha a thrasnaíonn an tAontas faoi nós imeachta ‘idirthuras’ i saorchúrsaíocht san Aontas ar deireadh.
- (22) I gcomhréir le prionsabal an chomhair dhílis, ba cheart do na údaráis údarúcháin, na húdaráis chustaim, na údaráis rialála, na húdaráis inniúla, don Ghníomhaireacht um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (ACER) agus don Choimisiún oibriú i gcomhar le chéile chun forálacha an Rialacháin seo a chur chun feidhme agus faisnéis ábhartha a mhalartú, go háirithe maidir leis an measúnú ar dhíolúintí lena gceadaítear allmhairiú gáis nádúrtha ón Rúis tar éis an 1 Eanáir 2026. Ba cheart na huirlisí agus na bunachair sonraí is gá a bheith i bhfeidhm ag údaráis chustaim, údaráis rialála, údaráis inniúla agus an Ghníomhaireacht um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh chun a áirithiú, i gcás inar gá, gur féidir faisnéis ábhartha a mhalartú idir údaráis náisiúnta agus údaráis i mBallstáit éagsúla. Ba cheart do ACER tarraingt ar an saineolas atá aige chun rannchuidiú leis an bpróiseas chun faireachán a dhéanamh ar an gcur chun feidhme. Chun cruthú na gcóras faisnéise comhpháirteach idir-inoibritheach is gá a éascú, féadfaidh an Coimisiún agus na Ballstáit féachaint an bhféadfaí úsáid a bhaint as an mbuiséad atá ar fáil faoin gCiste Slándála Inmheánaí. Ba cheart do na húdaráis chustaim na húdaráis rialála, na húdaráis inniúla agus an Coimisiún a thabhairt cothrom le dáta ar bhonn míosúil maidir leis na príomhghnéithe a bhaineann le forbairt allmhairí gáis ón Rúis, mar shampla cainníochtaí a allmhairítear faoi chonarthaí soláthair fadtéarmacha nó gearrthéarmacha, pointí iontrála, nó comhpháirtithe conartha.

- (23) Is léir ón taithí a fuarthas maidir le deireadh a chur de réir a chéile le soláthairtí gáis ón Rúis tríd an Úcráin gur féidir suaitheadh sa mhargadh nó fadhbanna maidir le slándáil an tsoláthair a d'fhéadfadh eascairt as athrú soláthróirí gáis nádúrtha a sheachaint go héifeachtach ach a bheith ullmhaithe go maith agus comhordú a dhéanamh de mheon dlúthpháirtíochta. Chun ullmhú do dheireadh iomlán a chur de réir a chéile le gás na Rúise in 2028 ar bhealach comhordaithe agus chun dóthain ama a thabhairt don mhargadh na hathruithe lena mbaineann a réamh-mheas gan riosca ó thaobh shlándáil an tsoláthair gáis ná tionchar suntasach ar phraghsanna fuinnimh, ba cheart do na Ballstáit pleananna náisiúnta éagsúlaithe a ullmhú agus iad a chur i láthair faoin 1 Márta 2026. Ba cheart na pleananna sin a bheith faoi réir rialacha na rúndachta gairmiúla agus níor cheart iad a nochtadh gan comhaontú an Bhallstáit lena mbaineann ina leith. Ba cheart tuairisc a thabhairt iontu ar na bearta a mholtar ar an leibhéal náisiúnta nó réigiúnach chun an t-éileamh a laghdú, táirgeadh fuinnimh in-athnuaite a chothú agus soláthairtí malartacha a áirithiú, chomh maith le bacainní teicniúla, conarthacha nó rialála a d'fhéadfadh castacht a chur sa phróiseas an éagsúlaithe. Ós rud é go bhféadfadh sé go n-éileodh próiseas an éagsúlaithe comhordú na mbeart ar an leibhéal náisiúnta, réigiúnach nó ar leibhéal an Aontais, ba cheart don Choimisiún measúnú a dhéanamh ar na pleananna náisiúnta éagsúlaithe, agus an deis a bheith ann moltaí a eisiúint lena molfaí oiriúnuithe i gcás inar gá.
- (24) I nDearbhú Versailles, gheall na Cinn Stáit nó Rialtais ní hamháin go gcuirfí deireadh de réir a chéile le soláthairtí gáis nádúrtha ó Chónaidhm na Rúise, ach go gcuirfí deireadh de réir a chéile le soláthairtí fuinnimh eile freisin, go háirithe soláthairtí ola. Cé go bhfuil bearta sriantacha i bhfeidhm cheana chun a áirithiú go gcuirfear deireadh de réir a chéile le hallmhairí ola ó Chónaidhm na Rúise, agus go bhfuil laghdú suntasach tagtha ar allmhairí ola, d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le céimeanna sonracha ullmhúcháin agus comhordú le comharsana chun deireadh a chur de réir a chéile le hola na Rúise. Dá bhrí sin, ba cheart do na Ballstáit pleananna náisiúnta éagsúlaithe a ullmhú le haghaidh ola freisin, agus an deis a bheith ag an gCoimisiún moltaí a sholáthar maidir leis na pleananna sin. Ba cheart na pleananna sin a bheith faoi réir rialacha na rúndachta gairmiúla agus níor cheart iad a nochtadh gan comhaontú an Bhallstáit lena mbaineann ina leith.

- (25) Is léir ón taithí a fuarthas le linn na géarchéime gáis in 2022 agus 2023 gur den ríthábhacht í faisnéis chuimsitheach maidir le staid an tsoláthair agus spleáchais soláthair a d'fhéadfadh a bheith ann chun faireachán a dhéanamh ar an soláthar gáis san Aontas. Dá bhrí sin, ba cheart d'allmhaireoirí gáis ón Rúis a bhaineann úsáid as na díolúintí a leagtar síos sa Rialachán seo an fhaisnéis uile is gá chun meastóireacht éifeachtach a dhéanamh ar rioscaí a d'fhéadfadh a bheith ann don trádáil gáis a chur faoi bhráid an Choimisiúin. Ba cheart príomhpharaiméadair, nó fiú codanna téacs na gconarthaí soláthair gáis ábhartha ina n-iomláine, gan trácht ar fhaisnéis faoi phraghsanna, a chur san áireamh san fhaisnéis sin, i gcás inar gá sin chun comhthéacs clásal áirithe nó tagairtí d'fhorálacha eile sa chonradh a thuiscint. Agus faireachán á dhéanamh aige ar sholáthar gáis san Aontas, ba cheart don Choimisiún faisnéis faoi allmhairí a thugann údarais chustaim agus faisnéis a áirítear i bpleananna náisiúnta éagsúlaithe a chur san áireamh freisin. Ba cheart don Choimisiún an Grúpa Comhordaithe Gáis arna bhunú le Rialachán (AE) 2017/1938 a chur ar an eolas go tráthrialta faoin bpróiseas ina gcuirtear deireadh de réir a chéile le gás na Rúise ar leibhéal an Aontais agus tuarascáil bhliantúil a thíolacadh maidir le deireadh a chur de réir a chéile le gás na Rúise, a bhféadfadh moltaí agus gníomhaíochtaí sonracha de chuid an Aontais a bheith ag gabháil léi chun dlús a chur leis an bpróiseas ina gcuirtear deireadh de réir a chéile le gás na Rúise.
- (26) Ba cheart do na Ballstáit agus don Aontas obair a dhéanamh go dlúth lena chéile maidir le cur chun feidhme an Rialacháin seo, lena n-áirítear maidir leis na nósanna imeachta um réiteach díospóidí a d'fhéadfadh a bheith ann. I gcás inarb infheidhme, leagtar amach, i Rialachán (AE) 1219/2012⁴ agus Rialachán (AE) 912/2014⁵, tuilleadh sonraí maidir leis an gcomhar agus leithdháileadh na bhfreagrachtaí airgeadais idir na Ballstáit agus an tAontas, ar freagrachtaí iad a bhaineann le cásanna um réiteach díospóidí idir infheisteoir agus stát a bhaineann leis an Rialachán seo.

⁴ Rialachán (AE) Uimh. 1219/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Nollaig 2012 lena mbunaítear socruithe idirthréimhseacha le haghaidh comhaontuithe déthaobhacha infheistíochta idir Ballstáit agus tríú tíortha (IO L 351, 20.12.2012, lch. 40).

⁵ Rialachán (AE) Uimh. 912/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Iúil 2014 lena mbunaítear creat chun freagracht airgeadais a bhainistiú atá nasctha le binsí socraithe díospóidí idir infheisteoir agus stát arna mbunú le comhaontuithe idirnáisiúnta ar páirtí iontu an tAontas Eorpach, (IO L 257, 28.8.2014, lch. 121).

- (26a) Ag féachaint do chleachtas Chónaidhm na Rúise le déanaí nósanna imeachta cúirte agus eadrána comhaontaithe a athrú agus a bhac go haontaobhach, ní féidir daoine dá ndéantar difear, ná an tAontas agus na Ballstáit, a chur faoi dhliteanas i leith aon bhreithiúnais, dámhachtainí eadrána, nó cinntí breithiúnacha eile arna nglacadh faoi nósanna imeachta neamhdhleathacha nach bhfuil aon leigheas inrochtana go héifeachtach faoin dlínse ábhartha ina n-aghaidh.
- (27) Tá creat dlíthiúil láidir cruthaithe ag an Aontas chun slándáil an tsoláthair gáis a áirithiú ag gach tráth, agus chun déileáil le géarchéimeanna soláthair a d'fhéadfadh a bheith ann ar bhealach comhordaithe, lena n-áirítear oibleagáidí ar na Ballstáit dlúthpháirtíocht éifeachtach agus oibríochtúil a sholáthar do chomharsana a bhfuil gás de dhíth orthu. Ba cheart don Choimisiún faireachán leanúnach a dhéanamh ar fhorbairt na rioscaí margaidh don soláthar gáis a eascraíonn as trádáil gáis le Cónaidhm na Rúise ar leibhéal an Aontais, ar an leibhéal réigiúnach agus ar leibhéal na mBallstát. I gcás ina dtarlódh forbairtí tobanna suntasacha, cuir i gcás nach bhfuil fáil ar an bpríomhbhonneagar allmhairiúcháin nó cineálacha eile suaití móra soláthair, ar bagairt iad ar shlándáil an tsoláthair i mBallstát amháin nó níos mó, is iomchuí go dtabharfaí de chumhacht don Choimisiún na bearta éigeandála is gá a dhéanamh trí na toirmisc allmhairiúcháin a bhaineann le hallmhairí gáis nádúrtha nó GNL a leagtar amach sa Rialachán seo i mBallstát amháin nó níos mó a chur ar fionraí. Ba cheart don Choimisiún, sa chás sin, a bheith in ann an oibleagáid maidir le cruthúnas ar an tír tháirgthe a thíolacadh roimh theacht isteach i gcríoch chustaim an Aontais a chur ar fionraí freisin, d'fhonn allmhairí breise ar ghearrfhógra a éascú. Ba cheart teorainn ama a chur le fionraí den chineál sin agus is ceart coinníollacha breise áirithe a fhorchur leis an gcinneadh cur chun feidhme ón gCoimisiún, chun a áirithiú go mbeidh aon fhionraí teoranta go docht d'aghaidh a thabhairt ar an mbagairt. Ba cheart don Choimisiún an Grúpa Comhordaithe Gáis a chur ar an eolas, agus ba cheart dó dlúthfhairéachán a dhéanamh ar chur i bhfeidhm aon fhionraí shealadach den chineál sin.
- (28) Léiríonn na bearta a thugtar isteach leis an Rialachán seo prionsabal na dlúthpháirtíochta fuinnimh go hiomlán. Go deimhin, tá leibhéal na neamhchosanta ar allmhairí gáis na Rúise éagsúil ó Bhallstát go chéile, agus tá bearta déanta ag go leor Ballstát cheana chun deireadh a chur de réir a chéile le gás na Rúise. Leis an Rialachán seo, áiritheofar cur chuige comhchuibhithe ar fud an Aontais maidir le deireadh a chur de réir a chéile le gás na Rúise, agus caomhnófar an dlúthpháirtíocht idir na Ballstáit.

- (29) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóirí an Rialacháin seo a bhaineann le faireachán a dhéanamh ar spleáchais gháis a d'fhéadfadh a bheith ann a bhaint amach go leordhóthanach ar bhealach comhordaithe agus gan riosca a bheith ann maidir le hilroinnt na margaí, ach gurb amhlaidh gur fearr agus gur éifeachtúla is féidir iad a bhaint amach ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, mar a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach.
- (30) I bhfianaise a thábhachtaí atá sé don Aontas deireadh a chur de réir a chéile agus gan mhoill le spleáchas eacnamaíoch breise an Aontais ar allmhairí gáis ó Chónaidhm na Rúise, ba cheart an Rialachán seo a theacht i bhfeidhm an lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*. Bhí am suntasach ag na rannpháirtithe sa mhargadh a bpunann soláthair a oiriúnú tar éis *Dhearbhú Versailles* mhí an Mhárta 2022 agus tar éis ghlacadh an togra le haghaidh an Rialacháin seo an 17 Meitheamh 2025. Mar sin féin, dealraíonn sé gurb iomchuí foráil a dhéanamh i ndáil le hidirthréimhse chun ligean do sholáthróirí gáis nár chuir a straitéisí soláthair in oiriúint go fóill na socruithe is gá a dhéanamh chun an Rialachán seo a chomhlíonadh. Dá bhrí sin, ba cheart feidhm a bheith ag an toirmeasc ar ghás a allmhairiú ó Chónaidhm na Rúise ón *[IO cuir isteach, le do thoil, an dáta 6 seachtaine tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo]* agus ón dáta sin amháin. Chun ligean d'allmhaireoirí a bhfuil conarthaí soláthair acu cheana agus d'allmhaireoirí atá ag tabhairt conarthaí nua i gcrích an réamhúdarú is gá a dhéanamh go tráthúil agus gan cur isteach ar na hallmhairí gáis atá beartaithe, ba cheart feidhm a bheith ag na próisis údaracháin éagsúla dá bhforáiltear sa Rialachán seo sula dtiocfaidh an toirmeasc ar allmhairí gáis ó Chónaidhm na Rúise i bhfeidhm.

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL I

FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 1

Ábhar

Leis an Rialachán seo, cuirtear creat ar fáil chun nochtadh an Aontais a bhaint go héifeachtach do rioscaí suntasacha na trádála agus do shlándáil an tsoláthair mar thoradh ar thrádáil gháis le Cónaidhm na Rúise tríd an méid seo a leanas a leagan síos:

- (a) toirmeasc céim ar chéim ar allmhairí gáis nádúrtha ó Chónaidhm na Rúise;
- (b) rialacha chun an toirmeasc sin a chur chun feidhme agus faireachán a dhéanamh air go héifeachtach, chomh maith le deireadh a chur de réir a chéile le húsáid allmhairí ola ó Chónaidhm na Rúise de réir a chéile;
- (c) forálacha chun measúnú níos fearr a dhéanamh ar shlándáil an tsoláthair fuinnimh san Aontas.

Sainmhínithe

Chun críoch an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- (1) ciallaíonn ‘gás nádúrtha’ gás dá dtagraítear i gcóid Ainmníochta Comhcheangailte (AC) 2711 11 00 agus 2711 21 00;
- (2) Ciallaíonn ‘GNL’ gás nádúrtha leachtaithe mar a thagraítear dó i gcód AC 2711 11 00;
- (3) ciallaíonn ‘gás nádúrtha i staid ghásach’ gás nádúrtha mar a thagraítear dó i gcód AC 2711 21 00;
- (3a) ciallaíonn ‘meascáin’ meascáin de mhéideanna GNL ó thíortha éagsúla tionscnaimh;
- (4) ciallaíonn ‘conradh soláthair phoiblí fhadtéarmaigh’ conradh do sholáthar gáis nádúrtha, cé is moite de dhíorthach gáis nádúrtha, ar feadh níos mó ná 1 bhliain amháin;
- (5) ciallaíonn ‘conradh soláthair phoiblí ghearrtéarmaigh’ conradh do sholáthar gáis nádúrtha, cé is moite de dhíorthach gáis nádúrtha, ar feadh suas le 1 bhliain amháin;
- (5a) ciallaíonn ‘tír tháirgthe’ an tír ina n-eastósctar an gás nádúrtha. I gcás ina ndéanfar gás nádúrtha, a eastóscadh i dtír nach í Cónaidhm na Rúise í, a leachtú nó a athghású i gCónaidhm na Rúise, measfar gurb í Cónaidhm na Rúise an tír tháirgthe;
- (6) ciallaíonn ‘tír thalamhiata’ tír atá go hiomlán timpeallaithe ag talamh agus nach bhfuil rochtain dhíreach ar an bhfarraige aici;

- (6b) ciallaíonn ‘allmhairiú’ earraí a scaoileadh chun saorchúrsaíochta, dá dtagraítear in Airteagal 201 de Rialachán (AE) Uimh. 952/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle;
- (7) ciallaíonn ‘allmhaireoir’ an duine nádúrtha nó dlítheanach arb é an dearbhóir é sa dearbhú custaim ábhartha mar a shainmhínítear in Airteagal 5, pointe (15), de Rialachán (AE) Uimh. 952/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, nó duine nádúrtha nó dlítheanach ar bhealach eile, lena n-áirítear gnóthais chleamhnaithe, a thugann na hearraí isteach i gcríoch chustaim an Aontais;
- (7a) ciallaíonn ‘gnóthas cleamhnaithe’ gnóthas mar a shainmhínítear in Airteagal 2 pointe 12 de Threoir 2013/34/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁶;
- (8) ciallaíonn ‘údarás custaim’ údarás custaim mar a shainmhínítear in Airteagal 5, pointe (1), de Rialachán (AE) Uimh. 952/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁷;
- (8a) ciallaíonn ‘údarás údarúcháin’ an t-údarás atá inniúil chun scrúdú a dhéanamh ar na hiarrataí ar údarú arna ndéanamh de bhun Airteagal 7(1) agus (2);
- (9) ciallaíonn ‘údarás inniúil’ údarás inniúil mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (7), de Rialachán (AE) 2017/1938 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁸;
- (10) ciallaíonn ‘údarás rialála’ údarás rialála arna ainmniú de bhun Airteagal 76(1) de Threoir (AE) 2024/1788;

⁶ Treoir 2013/34/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 maidir leis na ráitis airgeadais bhliantúla, na ráitis airgeadais chomhdhlúite agus maidir le tuarascálacha gaolmhara cineálacha áirithe gnóthas, lena leasaítear Treoir 2006/43/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Teoracha 78/660/CEE agus 83/349/CEE ón gComhairle (IO L 182, 29.6.2013, lch. 19).

⁷ Rialachán (AE) Uimh. 952/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 9 Deireadh Fómhair 2013 lena leagtar síos Cód Custaim an Aontais (IO L 269, 10.10.2013, lch. 1).

⁸ Rialachán (AE) 2017/1938 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2017 maidir le bearta chun slándáil an tsoláthair gáis a choimirciú agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 994/2010 (IO L 280, 28.10.2017, lch. 1).

- (11) ciallaíonn ‘rialú’ rialú mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (55), de Threoir (AE) 2024/1788;
- (12) [...]
- (13) ciallaíonn ‘pointe idirnaisc’ pointe idirnaisc mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (63), de Threoir (AE) 2024/1788;
- (13a) ciallaíonn ‘idirnascaire’ idirnascaire mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (39), de Threoir (AE) 2024/1788;
- (14) ciallaíonn ‘pointe iontrála’ pointe iontrála mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (61), de Threoir (AE) 2024/1788;
- (14a) ciallaíonn ‘pointe seachadta’ an suíomh fisiceach nó fíorúil a shonraítear i gconradh soláthair gáis ag a bhfuil gás nádúrtha le seachadadh ag díoltóir agus le fáil ag ceannaitheoir;
- (15) [...]
- (16) ciallaíonn ‘cainníochtaí ar conradh’ na cainníochtaí gáis nádúrtha a bhfuil sé d’oibleagáid ar cheannaitheoir a cheannach agus a bhfuil oibleagáid ar dhíoltóir iad a sholáthar, mar a shonraítear sa chonradh soláthair bunaidh, ach gan na méideanna a eascraíonn as forálacha conarthacha lena bhforáiltear d’athruithe cainníochta ar chainníochtaí bonnlíne a áireamh, mar shampla cainníochtaí slánaithe, cainníochtaí codánacha, cainníochtaí aníos nó modhnuithe toirtmhéadracha eile faoi théarmaí an chonartha cé is moite de chainníochtaí chun an difríocht a dhéanamh suas íochta a íocadh roimh an 17 Meitheamh 2025;
- (16a) ciallaíonn ‘cainníochtaí slánaithe’ méideanna gáis nádúrtha a chuirtear leis an gcainníocht chonarthach bhliantúil in aon bhliain ar leith chun foráil a dhéanamh maidir leis an lasta deireanach a shlánú suas go dtí lasta iomlán;

- (16b) ciallaíonn ‘cainníochtaí codánacha’ méideanna gáis nádúrtha a thugtar ar aghaidh chuig na blianta conartha ina dhiaidh sin más mó nó más lú an chainníocht a sheachadtar le linn bliana ná an chainníocht bhliantúil choigeartaithe ar conradh tar éis coigeartuithe; D’fhéadfadh méideanna dearfacha agus diúltacha a bheith iontu;
- (16c) ciallaíonn ‘cainníochtaí aníos’ méideanna gáis nádúrtha atá le cur, ar bhonn roghnach, leis an gcainníocht bhliantúil ar conradh, bunaithe ar chonarthaí soláthair de rogha páirtí conartha;
- (17) ciallaíonn ‘cainníochtaí íochta chun an difríocht a dhéanamh suas’ méideanna gáis nádúrtha a bhfuil sé d’oibleagáid ar cheannaitheoir a ghlacadh le seachadadh nó íoc astu le linn na dtréimhsí ina dhiaidh sin, i gcomhréir leis na híoscheanglais lena ngabhann dearbhoibleagáid íocaíochta agus chun aon easnamh sna méideanna ar conradh a chúiteamh, nár glacadh le linn na dtréimhsí roimhe sin, dá bhforáiltear i gconradh soláthair fhadtéarmaigh;
- (18) ciallaíonn ‘sceideal seachadta’ an tráthchlár nó an plean a comhaontaíodh idir na páirtithe le conradh soláthair gáis, lena sonraítear na cainníochtaí gáis atá le seachadadh ag díoltóir agus le fáil ag ceannaitheoir thar eatrainmh ama shainithe, lena n-áirítear uainiú, láthair agus coinníollacha an tseachadta, mar a leagtar amach i gconradh soláthair nó aon nós imeachta oibríochtúil lena mbaineann;
- (19) ciallaíonn ‘ainmniúchán’ ainmniúchán mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (8), de Rialachán (AE) 2024/1789 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁹;
- (20) ciallaíonn ‘ola’ amhola, comhdhlútháin gáis nádúrtha, bunábhair scaglainne, breiseáin agus ocsaigiónaítí agus hidreacarbóin eile agus táirgí ola a thagann faoi chóid AC 2709 agus 2710.

⁹ Rialachán (AE) 2024/1789 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Meitheamh 2024 maidir leis na margaí inmheánacha do ghás in-athnuaite, gás nádúrtha agus hidrigine, lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1227/2011, (AE) 2017/1938 agus (AE) 2019/942 agus (AE) 2022/869 agus Cinneadh (AE) 2017/684 agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 (IO L, 2024/1789, 15.7.2024).

COSC CÉIM AR CHÉIM AR ALLMHAIRÍ GÁIS Ó CHÓNAIDHM NA RÚISE

Airteagal 3

Toirmeasc ar allmhairí gáis nádúrtha ó Chónaidhm na Rúise

1. Beidh toirmeasc ar allmhairiú gáis nádúrtha i staid ghásach trí phíblínte, a thagann ó Chónaidhm na Rúise nó a onnmhairítear go díreach nó go hindíreach ó Chónaidhm na Rúise, mura mbíonn feidhm ag ceann de na heisceachtaí dá bhforáiltear in Airteagal 4.
2. Toirmeascfar allmhairiú GNL, ar de thionscnamh Chónaidhm na Rúise é nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise é, nó a fhaightear ó ghás nádúrtha i staid ghásach a eastósctar i gChónaidhm na Rúise, seachas i gcás go bhfuil feidhm ag ceann de na díolúintí dá bhforáiltear in Airteagal 4. Beidh feidhm ag an toirmeasc sin freisin maidir le GNL de thionscnamh Chónaidhm na Rúise nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise atá i meascáin.

Idirthréimhse do chonarthaí soláthair atá ann faoi láthair

1. Beidh feidhm ag Airteagal 3 ón 17 Meitheamh 2026, i gcás inar féidir a léiriú do na húdaráis údarúcháin go ndéantar allmhairí gáis nádúrtha dá dtagraítear in Airteagal 3 a fhorghníomhú faoi chonradh soláthair gearrthéarmach, a tugadh i gcrích roimh an 17 Meitheamh 2025 agus nár leasaíodh é ina dhiaidh sin, mura gcumhdaítear an leasú le mír 4.
2. Beidh feidhm ag Airteagal 3 ón 1 Eanáir 2028, i gcás inar féidir an méid seo a leanas a léiriú do na húdaráis údarúcháin:
 - (a) go ndéanfar allmhairí gáis nádúrtha dá dtagraítear in Airteagal 3 a fhorghníomhú faoi chonradh soláthair gearrthéarmach lena mbaineann seachadadh chuig tír thalamhiata, agus go bhfuil gá leis chun an conradh soláthair fadtéarmach faoi phointe (b) a chomhlíonadh, agus,
 - (b) gurb ann do chonradh soláthair fadtéarmach lena seachadtar chuig tír thalamhiata chun gás nádúrtha a allmhairiú i staid ghásach trí phíblínte:
 - (i) ar de thionscnamh Chónaidhm na Rúise é nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise é,
 - (ii) nach féidir an seachadadh a fhorghníomhú ag an bpointe seachadta bunaidh ag teorainn an Aontais le tríú tír a thuilleadh, agus
 - (iii) a tugadh i gcrích roimh an 17 Meitheamh 2025 agus nár leasaíodh ina dhiaidh sin, mura gcumhdaítear an leasú le mír 4.

3. Beidh feidhm ag Airteagal 3 ón 1 Eanáir 2028, i gcás inar féidir a léiriú do na húdaráis údarúcháin go ndéantar na hallmhairí gáis nádúrtha dá dtagraítear in Airteagal 3 a fhorghníomhú faoi chonradh soláthair fadtéarmach a tugadh i gcrích roimh an 17 Meitheamh 2025, agus nár leasaíodh ina dhiaidh sin é, mura gcumhdaítear an leasú le mír 4.
4. Beidh feidhm ag na díolúintí dá bhforáiltear i mír 1 go mír 3 freisin maidir le conarthaí soláthair atá ann cheana ina bhfuil na leasuithe seo a leanas:
 - (a) cainníochtaí conraithe a ísliú;
 - (b) praghsanna agus táillí a ísliú;
 - (c) clásail rúndachta a leasú;
 - (ca) nósanna imeachta oibríochtúla a leasú, mar shampla nósanna imeachta cumarsáide;
 - (d) athruithe ar sheoltaí na bpáirtithe conartha;
 - (e) aistrithe oibleagáidí conarthacha idir gnóthais chleamhnaithe;
 - (f) athruithe is gá de réir nósanna imeachta breithiúnacha nó eadrána; nó
 - (g) i gcás tíortha talamhiata, athruithe idir pointí náisiúnta seachadta.
5. Ní bheidh cainníochtaí na n-allmhairí arna ndéanamh i gcomhréir le mír 1, mír 2 ná mír 3 níos mó ná na cainníochtaí ar conradh.

Airteagal 5

[...]

Airteagal 6

[...]

ÚDARÚ, CUR ISTEACH AGUS MALARTÚ FAISNÉISE ÁBHARTHA

Airteagal 7

Údarú agus cur isteach faisnéise ábhartha ag allmhaireoirí

1. I gcás ina n-iarrfar díolúine maidir le hallmhairí gáis nádúrtha a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise de bhun Airteagal 4, beidh allmhairí faoi réir údarú roimh ré. Cuirfear an fhaisnéis uile is gá ar fáil do na húdaráis údarúcháin chun a mheas cé acu a chomhlíontar nó nach gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar amach in Airteagal 4.

Beidh an méid seo a leanas ar a laghad ar áireamh san fhaisnéis sin:

- (a) dáta thabhairt i gcrích an chonartha sholáthair gháis;
- (b) fad an chonartha sholáthair gháis;
- (c) na cainníochtaí ar conradh, lena n-áirítear gach ceart solúbthachta suas nó síos;
- (d) céannacht pháirtithe an chonartha sholáthair gháis, lena n-áirítear, maidir leis na páirtithe cláraithe san Aontas Eorpach, an Uimhir Chláraithe agus Aitheantais Oibreoirí Eacnamaíocha (EORI);
- (e) [...]
- (ea) i gcás meascáin GNL, doiciméadacht lena gcruthaítear na cainníochtaí faoi seach de ghás ón Rúis agus de ghás nach ón Rúis é sa mheascán agus lena mbunaítear an próiseas measctha;
- (f) maidir le hallmhairí GNL, suíomh an leachtaithe agus calafort an chéad lódála;

- (g) na pointí seachadta, lena n-áirítear solúbthacht fhéideartha a bhaineann leis an bpointe seachadta; agus
- (h) aon leasú ar an gconradh soláthair gáis, ina dtugtar ábhar agus dáta an leasaithe le fios, cé is moite de leasuithe a bhaineann le praghas an gháis amháin.

I gcás ina n-iarrfar díolúine faoi Airteagal 4 agus inar leasaíodh praghas an gháis an 17 Meitheamh 2025 nó níos déanaí, soláthrófar faisnéis faoin leasú praghais.

Cuirfear an fhaisnéis is gá faoi bhráid an údaráis údarúcháin tráth nach déanaí ná mí amháin roimh an teacht isteach sa chríoch chustaim.

2. Beidh allmhairí gáis nádúrtha, i gcás nach í Cónaidhm na Rúise tír an táirgthe, faoi réir údarú roimh ré, ach amháin i gcás ina dtagann na hallmhairí sin faoi mhír 3. Cuirfear fianaise ar fáil do na húdaráis údarúcháin sa Bhallstát ina scaoilfear an gás chun saorchúrsaíochta lena suífead tír tháirgthe an gháis nádúrtha sin, tráth nach déanaí ná 5 lá oibre roimh a theacht isteach sa chríoch chustaim.
3. Níl gá le haon réamhúdarú i gcás ina n-allmhairítear gás ó thír a tháirgeann gás agus a d'onnmhairigh níos mó ná 5 bhilliún méadar ciúbach de ghás nádúrtha chuig an Aontas in 2024 agus a chuir toirmeasc ar allmhairiú gáis ón Rúis nó a bhfuil bearta sriantacha eile a bhaineann le gás na Rúise á gcur i bhfeidhm aici, nó i gcás ina n-allmhairítear gás ó thír nach bhfuil aon bhonneagar gáis i bhfeidhm aici lena féidir GNL nó gás píblíne a allmhairiú. Tráth nach déanaí ná 5 lá tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo, déanfaidh an Coimisiún, trí bhíthin cinneadh cur chun feidhme, liosta na dtíortha sin a tharraingt suas agus é a thabhairt cothrom le dáta de réir mar is gá. Áireofar sa tuarascáil de bhun Airteagal 15(1) measúnú ar éifeachtacht an phróisis réamhúdaraithe de bhun Airteagal 7(2).

- 3a. Féadfaidh údaráis údarúcháin, údaráis chustaim, i gcás nach ionann iad nó údaráis eile a bhfuil baint acu leis an bhfaireachán dá dtagraítear in Airteagail 9 agus 10 faisnéis níos mionsonraithe a iarraidh, má mheastar gur gá an fhaisnéis sin chun a mheas cé acu a chomhlíontar nó nach gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar amach in Airteagail 3 agus 4. Féadfaidh siad brath freisin ar fhaisnéis ó fhoinsí eile. Féadfaidh údaráis údarúcháin, go háirithe, a cheangal go gcuirfear isteach téacs forálacha áirithe den chonradh soláthair gáis ina iomláine nó téacs iomlán an chonartha soláthair gáis, seachas faisnéis faoin bpraghas, go háirithe i gcás ina bhfuil baint ag forálacha conarthacha ar leith lena chéile, nó i gcás ina bhfuil tábhacht ag baint le heolas iomlán ar fhoirmliú na bhforálacha conartha don mheasúnú sin. I gcás nach faisnéis dhochloíte í an fhaisnéis a chuirtear ar fáil, is féidir leis na húdaráis chustaim scaoileadh na dtáirgí chun saorchúrsaíochta a dhiúltú.
4. Measfar gás nádúrtha atá le hallmhairiú isteach san Aontas thar theorainneacha nó trí idirnascairí nó pointí idirnaise idir an tAontas agus Cónaidhm na Rúise nó an Bhealarúis, nó trí phointe idirnaise Strandzha 2/Malkoclar (TurkStream), a bheith onnmhairithe, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, mura féidir fianaise shoiléir a chur ar fáil do na húdaráis údarúcháin, tráth nach déanaí ná mí amháin roimh an teacht isteach sa chríoch chustaim, lena mbunaítear an méid seo a leanas maidir leis an ngás nádúrtha:
- (a) go raibh an gás nádúrtha faoi bhealach trí Chónaidhm na Rúise; agus
 - (b) nach í Cónaidhm na Rúise an tír tháirgthe.
5. I gcás ina n-iompraítear gás nádúrtha tríd an Aontas ó thríú tír chuig tríú tír faoi nós imeachta idirthurais faoi Chód Custaim an Aontais, cuirfear na húdaráis údarúcháin agus na húdaráis chustaim, i gcás nach ionann iad, ar an eolas tráth nach déanaí ná mí amháin roimh an idirthuras atá beartaithe faoi na nithe seo a leanas:
- (a) tír tháirgthe an gháis nádúrtha atá faoi bhealach, ach amháin mura bhfuil an fhaisnéis sin ar fáil;
 - (b) na sceidil ainmniúcháin phleanáilte nó iarbhir lena sonraítear méid, uainiú, agus pointí iontrála agus imeachta an gháis atá faoi bhealach, le gráinneacht sonraí laethúil i gcás inarb infheidhme;

- (c) méideanna agus pointí seachadta sna conarthaí soláthair gáis; agus
- (d) an Conradh idir an díoltóir nó an ceannaitheoir nó aon eintiteas idirmheánach agus na hOibreoirí Córais Tarchurtha ábhartha san Aontas, i gcás inarb infheidhme.

Fíoróidh na húdaráis údarúcháin comhsheasmhacht na sonraí agus roinnfidh siad an fhaisnéis a fhaightear leis na húdaráis chustaim gan mhoill, i gcás nach ionann iad.

Airteagal 8

[...]

Airteagal 9

Faireachán agus forfheidhmiú éifeachtach

Áiríteoidh údaráis údarúcháin agus, i gcás inarb ábhartha, údaráis chustaim agus Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (ACER), faireachán éifeachtach na bhforálacha i gCaibidil II, más gá, trí úsáid iomlán a bhaint as a gcumhachtaí forfheidhmithe, agus comhoibriú go dlúth le húdaráis náisiúnta ábhartha, údaráis ó na Ballstáit eile, ACER nó an Coimisiún.

Airteagal 10

Údarás údarúcháin, comhar agus malartú faisnéise

1. Is é an t-údarás údarúcháin an t-údarás custaim, ach amháin má ainmníonn an Ballstát údarás eile chun na críche sin. Cuirfidh na Ballstáit an Coimisiún ar an eolas i gcás ina n-ainmneoidh siad údarás eile seachas an t-údarás custaim mar údarás údarúcháin.

2. Comhoibreoidh na húdaráis údarúcháin agus malartóidh siad an faisnéis a fhaightear maidir le hallmhairí gáis nádúrtha leis na húdaráis rialála, na húdaráis inniúla agus, i gcás inarb infheidhme, leis na húdaráis chustaim, chomh maith le ACER agus an Coimisiún i gcomhréir lena gcúraimí, lena bhfreagrachtaí agus lena n-inniúlachtaí, agus a mhéid is féidir, chun a áirithiú go ndéantar measúnú éifeachtach ar cé acu a chomhlíontar nó nach gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar amach in Airteagail 3 agus 4 den Rialachán seo.
3. Déanfaidh na húdaráis údarúcháin nó na húdaráis chustaim, i gcás inarb infheidhme, na húdaráis rialála, na húdaráis inniúla, ACER agus an Coimisiún a thabhairt cothrom le dáta, ar bhonn míosúil, maidir leis na príomhghnéithe a bhaineann le forbairt allmhairí gáis nádúrtha a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, ar nós cainníochtaí a allmhairítear faoi chonarthaí soláthair fadtéarmacha nó gearrthéarmacha, pointí iontrála, nó comhpháirtithe conartha. Cumhdófar leis na nuashonruithe sin freisin na príomhfhorbairtí a bhaineann le gás ón Rúis arna theacht isteach san Aontas faoi nós imeachta idirthurais dá dtagraítear in Airteagal 7(5).
4. Déanfaidh na húdaráis údarúcháin agus, i gcás inarb infheidhme, na húdaráis chustaim ó Bhallstáit éagsúla, faisnéis a fuarthas maidir le hallmhairí gáis nádúrtha, a mhalartú a mhéid is gá, agus comhoibreoidh siad le chéile chun forfheidhmiú éifeachtúil a áirithiú agus chun nach dtiocfaí timpeall ar na bearta sriantacha. Bainfidh siad úsáid as uirlisí agus bunachair sonraí atá ann faoi láthair lena gceadaítear gur féidir faisnéis ábhartha a mhalartú go héifeachtach idir údaráis náisiúnta ina mBallstát agus údaráis i mBallstáit eile, nó na huirlisí sin a chur i bhfeidhm i gcás inar gá.
5. Faoi 31 Lúnasa 2026 agus an 31 Lúnasa 2027, foilseoidh ACER, bunaithe ar na sonraí a fhaightear faoin Rialachán seo agus a fhaisnéis féin, tuarascáil ina dtugtar forbhreathnú ar chonarthaí maidir le gás nádúrtha a sholáthar, a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, agus ina ndéantar measúnú ar thionchar an éagsúlaithe ar mhargaí fuinnimh. I gcás inarb ábhartha, cumhdófar sa tuarascáil freisin sonraí maidir le gás na Rúise a thagann isteach san Aontas faoi nós imeachta idirthurais dá dtagraítear in Airteagal 7(5).
6. Déanfaidh an Coimisiún agus ACER, i gcás inarb iomchuí, faisnéis ábhartha atá ina seilbh acu maidir le conarthaí chun allmhairiú a dhéanamh ar ghás nádúrtha, a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, a mhalartú le húdaráis údarúcháin agus, i gcás inarb infheidhme, le húdaráis chustaim chun forfheidhmiú an Rialacháin seo a éascú.

PLEANANNA ÉAGSÚLAITHE NÁISIÚNTA

Airteagal 11

Pleananna éagsúlaithe náisiúnta le haghaidh gáis nádúrtha

1. Cruthóidh gach Ballstát plean éagsúlaithe ina ndéanfar cur síos ar bhearta, garspriocanna agus bacainní féideartha chun a soláthairtí gáis a éagsúlú, chun deireadh a chur le gach allmhairiú gáis nádúrtha a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, laistigh den spriocdháta le haghaidh toirmeasc iomlán ar allmhairí ó Chónaidhm na Rúise an 1 Eanáir 2028.

Ní bheidh feidhm ag an oibleagáid dá dtagraítear sa chéad fhomhír i gcás inar féidir leis na Ballstáit a léiriú don Choimisiún, go háirithe ar bhonn na faisnéise arna soláthar de bhun Airteagal 14(6) de Rialachán (AE) 2017/1938, nach bhfaigheann siad gás nádúrtha a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise. Léireoidh na Ballstáit an méid sin don Choimisiún faoin dáta a dtabharfar fógra don Choimisiún maidir leis na pleananna éagsúlaithe náisiúnta. Cuirfidh an Coimisiún an Grúpa Comhordaithe Gáis ar an eolas faoi na Ballstáit atá díolmhaithe ó phlean éagsúlaithe náisiúnta a bhunú.

2. Beidh an méid seo a leanas sa phlean éagsúlaithe náisiúnta le haghaidh gáis nádúrtha:
 - (a) faisnéis atá ar fáil maidir le méid na n-allmhairí gáis nádúrtha a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise faoi chonarthaí soláthair atá ann cheana;

- (b) tuairisc shoiléir ar na bearta tacaíochta atá i bhfeidhm agus ar na bearta tacaíochta atá pleanáilte ar an leibhéal náisiúnta chun ionadú a dhéanamh ar ghás nádúrtha, a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, lena n-áirítear na méideanna a mheastar a gcuirfear deireadh lena n-úsáid de réir a chéile, garspriocanna agus amlíne cur chun feidhme agus, i gcás ina bhfuil siad ar fáil, roghanna beartaithe le haghaidh soláthairtí agus bealaí soláthair eile. D'fhéadfadh úsáid Ardán AggregateEU a bheith i gceist leis na bearta sin, de bhun Airteagal 42 de Rialachán (AE) 2024/1789, bearta tacaíochta le haghaidh iarrachtaí éagsúlaithe chuideachtaí fuinnimh, comhar i ngrúpaí réigiúnacha mar shampla an Grúpa Ardleibhéil um an Nascacht Fuinnimh don Eoraip Láir agus Oirdheisceart na hEorpa, roghanna eile a shainaitheint ar allmhairí gáis nádúrtha trí leictriú, bearta éifeachtúlachta fuinnimh, táirgeadh bithgháis, bithmheatáin agus hidrigine in-athnuaite a threisiú, fuinneamh in-athnuaite a chur chun feidhme, bearta deonacha laghdaithe ar éileamh nó féidearthachtaí Ballstát eile chun éagsúlú an tsoláthair a éascú;
- (c) sainaitheint aon bhacainní féideartha teicniúla, conarthacha nó rialála ar ghás nádúrtha a ionadú, a thagann ó nó a honnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, agus roghanna chun na bacainní sin a shárú.
3. Faoi 1 Márta 2026, tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún faoina bpleananna éagsúlaithe náisiúnta ag baint úsáid as an teimpléad a leagtar amach in Iarscríbhinn I.
4. Déanfaidh an Coimisiún, i gcás inarb iomchuí, éascaíocht ar hullmhú agus cur chun feidhme na bpleananna éagsúlaithe náisiúnta le haghaidh gás nádúrtha. Le linn na hidirthréimhse do chonarthaí soláthair atá ann cheana de bhun Airteagal 4, comhordóidh an Coimisiún leis na Ballstáit ina n-iarrachtaí éagsúlaithe chun foinsí soláthair malartacha a shainaitheint. D'fhéadfadh soláthairtí nua ioncam caillte a chúiteamh freisin trí úsáid a bhaint as bonneagar atá ann cheana a úsáideadh roimhe sin chun gás na Rúise a iompar. Tuairisceoidh na Ballstáit go tráthrialta don Ghrúpa Comhordaithe Gáis a bunaíodh le hAirteagal 4 de Rialachán (AE) 2017/1938 maidir leis an dul chun cinn a baineadh amach le hullmhú, glacadh agus cur chun feidhme na bpleananna sin. Ar bhonn na bpleananna éagsúlaithe náisiúnta, déanfaidh an Coimisiún measúnú ar chur chun feidhme deireadh a chur de réir a chéile le húsáid gháis a thagann ó Chónaidhm na Rúise nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise agus tuairisceoidh sé don Ghrúpa Comhordaithe Gáis é, de réir Airteagail 13 den Rialachán seo.

Pleananna éagsúlaithe náisiúnta le haghaidh ola

1. I gcás ina bhfaigheann Ballstát allmhairí ola a thagann nó a onnmhairítear go díreach nó go hindíreach ó Chónaidhm na Rúise, cruthóidh sé plean éagsúlaithe ina dtabharfar tuairisc ar bhearta, garspriocanna agus bacainní féideartha maidir lena soláthairtí ola a éagsúlú, chun deireadh a chur, faoin 1 Eanáir 2028, le hallmhairí ola a thagann ó nó a onnmhairítear go díreach nó go hindíreach ó Chónaidhm na Rúise.
2. Beidh an méid seo a leanas i bplean éagsúlaithe náisiúnta le haghaidh ola:
 - (a) faisnéis atá ar fáil maidir le méid na n-allmhairí díreacha nó indíreacha ola ó Chónaidhm na Rúise faoi chonarthaí soláthair atá ann faoi láthair;
 - (b) bearta pleanáilte ar an leibhéal náisiúnta chun ola a ionadú, ar ola í a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, lena n-áirítear na méideanna a mheastar go gcuirfear deireadh lena n-úsáid de réir a chéile, garspriocanna agus amlíne cur chun feidhme, agus roghanna maidir le soláthairtí agus bealaí soláthair eile nó féidearthachtaí Ballstát eile chun éagsúlú an tsoláthair a éascú;
 - (c) bacainní féideartha teicniúla, conarthacha nó rialála ar ola a ionadú, a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, agus roghanna chun na bacainní sin a shárú.
3. Faoin 1 Márta 2026, tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún faoina bpleananna éagsúlaithe náisiúnta ag baint úsáid as an teimpléad a leagtar amach in Iarscríbhinn II.

4. Déanfaidh an Coimisiún, i gcás inarb iomchuí, éascaíocht ar hullmhú agus cur chun feidhme na bpleananna éagsúlaithe náisiúnta le haghaidh ola. Tabharfaidh an Coimisiún cúnamh don chomhar idir na Ballstáit agus na bpleananna éagsúlaithe náisiúnta á gcur chun feidhme acu. Tuairisceoidh na Ballstáit go tráthrialta don Ghrúpa Comhordaithe Gáis a bunaíodh le hAirteagal 17 de Threoir 2009/119/CE ón gComhairle¹⁰ maidir leis an dul chun cinn a baineadh amach i ndáil le hullmhú, glacadh agus cur chun feidhme na bpleananna éagsúlaithe náisiúnta sin.
5. I gcás ina sainaitheann sa phlean éagsúlaithe náisiúnta le haghaidh ola go bhféadfadh sé nach mbeifear in ann deireadh a chur de réir a chéile le húsáid ola, a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise, faoin 1 Eanáir 2028, féadfaidh an Coimisiún, tar éis dó measúnú a dhéanamh ar an bplean éagsúlaithe náisiúnta agus laistigh de 3 mhí ó thiolacadh an phlean éagsúlaithe náisiúnta, moladh a eisiúint don Bhallstát lena mbaineann maidir leis an mbealach chun deireadh a chur de réir a chéile le húsáid na hola sin ar bhealach tráthúil. I ndiaidh an mholta sin, tabharfaidh an Ballstát a phlean éagsúlaithe cothrom le dáta laistigh de 3 mhí, agus an moladh ón gCoimisiún á chur san áireamh.

¹⁰ Treoir 2009/119/CE ón gComhairle an 14 Meán Fómhair 2009 lena bhforchuirtear oibleagáid ar na Ballstáit stoic íosta amhola agus/nó táirgí peitríliam a choinneáil (IO L 265, 9.10.2009, lch. 9).

FAIREACHÁN AR SHLÁNDÁIL AN tSOLÁTHAIR GÁIS

Airteagal 13

Leasuithe ar Rialachán (AE) 2017/1938

Leasaítear Rialachán (AE) 2017/1938 mar a leanas:

(1) in Airteagal 2, cuirtear pointí (33) agus (34) seo a leanas leis:

‘(33) ciallaíonn ‘foráil dearbhoibleagáide íocaíochta’ foráil chonartha lena gceanglaítear ar an gceannaitheoir glacadh le seachadadh de, nó de rogha air sin, íoc as íoschainníocht shonrach gháis laistigh de thréimhse áirithe, gan beann ar an bhfuarthas an gás i ndáiríre;

(34) ciallaíonn ‘forálacha dearbhoibleagáide seachadta’ foráil chonartha lena gceanglaítear ar an gceannaitheoir fineáil chonartha a íoc i gcás nach ndéantar gás a sheachadadh.’;

(2) leasaítear Airteagal 14(6) mar seo a leanas:

(a) sa chéad fhomhír, cuirtear isteach an pointe (c) seo a leanas:

‘(c) chuig an gCoimisiún agus chuig na húdaráis inniúla lena mbaineann an fhaisnéis seo a leanas a bhaineann le conarthaí soláthair le haghaidh gáis nádúrtha, a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise:

- (i) an fhaisnéis dá dtagraítear in Airteagal 7(1) de Rialachán (AE) XX/2025 [an Rialachán seo];
- (ii) faisnéis faoi chainníochtaí atá le soláthar agus le tógáil, lena n-áirítear solúbthacht fhéideartha faoi fhorálacha *dearbhoibleagáide iocaíochta* nó forálacha dearbhoibleagáide seachadta;
- (iii) sceidil seachadta (GNL) nó ainmniúcháin (gás píblíne);
- (iv) solúbthacht chonarthach fhéideartha a bhaineann leis na cainníochtaí bliantúla ar conradh, lena n-áirítear cainníochtaí chun an difríocht a dhéanamh suas;
- (v) coinníollacha le haghaidh seachadtaí gáis a chur ar fionraí nó deireadh a chur leo, lena n-áirítear forálacha *force majeure*;
- (vi) faisnéis faoi cén riail a rialaíonn an conradh agus cén sásra eadrána a roghnaíodh;
- (vii) príomhghnéithe comhaontuithe tráchtála eile atá ábhartha chun an conradh soláthair gáis a chur i gcrích, seachas faisnéis faoin bpraghas.’;

(b) cuirtear an fhomhír seo a leanas isteach:

‘Soláthrófar an fhaisnéis dá dtagraítear i bpointe (c) do gach conradh i gcodanna níos lú, lena n-áirítear na codanna ábhartha téacs ina n-iomláine, seachas faisnéis faoin bpraghas, go háirithe i gcás ina bhfuil eolas iomlán ar ullmhóid na bhforálacha conarthacha ríthábhachtach chun measúnú a dhéanamh ar shlándáil an tsoláthair gáis nó i gcás ina bhfuil baint ag forálacha conarthacha ar leith lena chéile.

(3) in Airteagal 17, cuirtear an méid seo a leanas in ionad an dara mír:

‘Déanfaidh an Coimisiún faireachán leanúnach ar neamhchosaint chóras fuinnimh an Aontais ar sholáthairtí gáis, a thagann nó a onnmhairítear go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise go háirithe ar bhonn na faisnéise ar tugadh fógra don Choimisiún agus do na húdaráis inniúla fúithi i gcomhréir le hAirteagal 14(6), pointe (c).

Déanfaidh an Coimisiún measúnú ar an gcaoi a gcuirtear deireadh de réir a chéile le húsáid gháis a thagann nó a onnmhairítear go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise faoi Rialachán (AE) XX/2025 ar an leibhéal náisiúnta, ar an leibhéal réigiúnach agus ar leibhéal an Aontais ar bhonn na bpleananna éagsúlaithe náisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 11 den Rialachán sin. Áireofar sa mheasúnú sin freisin meastóireacht ar a éifeachtaí atá an malartú faisnéise agus an comhar idir na húdaráis ábhartha, agus, i gcás inarb iomchuí, leagfar amach moltaí chun feabhas a chur orthu. Cuirfear an measúnú sin faoi bhráid an Ghrúpa Chomhordaithe Gháis.

Ar bhonn an mheasúnaithe dá dtagraítear sa tríú mír, foilseoidh an Coimisiún tuarascáil bhliantúil, ina dtabharfar forléargas ar an dul chun cinn atá déanta ag na Ballstáit ó thaobh a bpleananna éagsúlaithe náisiúnta a chur chun feidhme.

I gcás inarb ábhartha, féadfaidh an Coimisiún, laistigh de thréimhse 3 mhí tar éis fógra faoin bplean éagsúlaithe sin a thabhairt, moladh a eisiúint ina n-aithneofar na gníomhaíochtaí agus na bearta a d’fhéadfaí a dhéanamh chun a áirithiú go ndéanfar éagsúlú ar an soláthar gáis ar bhealach slán agus go gcuirfear deireadh thráthúil de réir a chéile le gás a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise.

Tabharfaidh na Ballstáit lena mbaineann a bplean éagsúlaithe náisiúnta cothrom le dáta laistigh de 3 mhí, agus an moladh ón gCoimisiún á chur san áireamh.’.

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 14

Rúndacht ghairmiúil

1. Aon fhaisnéis rúnda a gheofar, a mhalartófar nó a tharchuirfear i gcomhréir leis an Rialachán seo, beidh sí faoi réir choinníollacha na rúndachta gairmiúla a leagtar síos san Airteagal seo.
2. Beidh feidhm ag oibleagáid na rúndachta gairmiúla maidir leis na daoine ar fad a oibríonn nó a d'oibrigh d'údaráis a bhfuil baint acu le cur chun feidhme an Rialacháin seo, agus le haon duine nádúrtha nó dlítheanach a ndearna na húdaráis ábhartha a gcumhachtaí a tharmligean chuige, lena n-áirítear iniúcháirí agus saineolaithe a fhostaíonn na húdaráis ábhartha ar conradh.
3. Ní nochtfar faisnéis a chumhdaítear le rúndacht ghairmiúil do dhuine nó d'údarás ar bith eile seachas de bhua forálacha a leagtar síos le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta.
4. Maidir leis an bhfaisnéis a dhéantar a mhalartú idir na húdaráis ábhartha nó na Ballstáit faoin Rialachán seo agus a bhaineann le dálaí gnó nó dálaí oibríochtúla nó le gnóthaí eacnamaíochta nó pearsanta eile, measfar gur faisnéis rúnda í agus go mbeidh sí faoi réir cheanglais na rúndachta gairmiúla, ach amháin sa chás ina sonraíonn an t-údarás ábhartha tráth na cumarsáide go bhféadfar an fhaisnéis sin a nochtadh, go bhfuil sí riachtanach de bhua dhlí an Aontais nó an dlí náisiúnta nó i gcás inar gá an nochtadh sin i gcomhair imeachtaí dlíthiúla.

Airteagal 15

Faireachán agus athbhreithniú

1. Déanfaidh an Coimisiún faireachán leanúnach ar fhorbairt mhargadh fhuinnimh an Aontais, go háirithe maidir le spleáchais fhéideartha ar sholáthar gáis nó rioscaí eile a bhaineann le slándáil an tsoláthair fuinnimh i gcás allmhairí fuinnimh ó Chónaidhm na Rúise. Faoin [IO: cuir isteach an dáta 2 bhliain tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo], cuirfidh an Coimisiún tuarascáil ar chur chun feidhme an Rialacháin seo faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle.
2. I gcás forbairtí tobanna suntasacha, ar bagairt thromchúiseach iad ar shlándáil an tsoláthair fuinnimh i gceann amháin nó níos mó de na Ballstáit, féadfaidh an Coimisiún cur i bhfeidhm Chaibidil II den Rialachán seo a chur ar fionraí go sealadach i mBallstát amháin nó níos mó, go hiomlán nó go páirteach. Féadfaidh an Coimisiún, i gcás mar sin, an ceanglas maidir le réamhúdarú de bhun Airteagal 7(2) a chur ar fionraí freisin. Féadfaidh coinníollacha áirithe a bheith sa gcinneadh ón gCoimisiún, go háirithe, chun a áirithiú go bhfuil aon fhionraí teoranta go docht d'aghaidh a thabhairt ar an mbagairt. Cuirfidh an Coimisiún an Grúpa Comhordaithe Gáis ar an eolas faoi aon fhionraí.

Airteagal 16

Teacht i bhfeidhm agus cur i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm ar an lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm ag Airteagal 3 agus Airteagal 4 ón [IO: cuir isteach an dáta – 6 seachtaine tar éis dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo].

Beidh feidhm ag míreanna 1, 4 agus 5 d’Airteagal 7 ón ... [IO: cuir isteach an dáta – 6 seachtaine tar éis dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo].

Beidh feidhm ag mír 2, d’Airteagal 7 ón ... [IO: cuir isteach an dáta – 6 seachtaine lúide 5 lá oibre tar éis dháta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo].

Tá an Rialachán seo gan dochar do chur i bhfeidhm an toirmisc a bhaineann le GNL arna bhunú i [Rialachán (AE) Uimh. 833/2014 ón gComhairle]¹¹ a mbeidh feidhm aige agus a chomhlíonfar gan beann ar fhorálacha an Rialacháin seo.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna ndéanamh i/in/sa ...,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán

¹¹ IO: cuir isteach tagairt nuashonraithe, le do thoil

IARSCRÍBHINN I

TEIMPLÉAD I gCOMHAIR PLEANANNA ÉAGSÚLAITHE NÁISIÚNTA LE hAGHAIDH GÁS NÁDÚRTHA

Tá an teimpléad seo ceaptha d'údaráis náisiúnta a dhréachtaíonn plan náisiúnta éagsúlaithe faoi mar a fhoráiltear in Airteagal 11. Beidh an méid seo a leanas san áireamh leis:

Eolas ginearálta

Ainmneacha an údaráis atá freagrach as an bplan a ullmhú	
Tuairisc ar an gcóras gáis. Ba cheart tuairisc ar an méid seo a leanas a bheith san áireamh ann: (i) an t-éileamh ar ghás; (ii) an meascán soláthair i bhfianaise an spleáchais ar sholáthar ón Rúis.	

An phríomhfhaisnéis faoi allmhairiú gáis a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise chuig an mBallstát

Tagairt do na conarthaí aonair mar a chuir na hallmhaireoirí in iúl iad do na húdaráis inniúla agus don Choimisiún.	
[...]	

Cainníochtaí foriomlána ar conradh de ghás a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise lena seachadadh sa Bhallstát. Lena n-áirítear solúbthachtaí conarthacha agus pointe seachadta (pointe idirnasctha, pointe allmhairiúcháin, críochfort GNL, etc).	
---	--

Tuairisc ar na bearta atá le cur in ionad gáis nádúrtha a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise.

3.1. Áireofar na heilimintí seo a leanas sa tuairisc:

Roghanna éagsúlaithe: (i) soláthairtí malartacha; (ii) bealaí soláthair malartacha; (iii) comhiomlánú éilimh.	
Tuairisc ar an mbeart agus ar a chuspóirí, lena n-áirítear na cainníochtaí a mheastar a bheidh le céimniú amach agus céimeanna idirmheánacha i gcás beart ilchéimneach.	
Amlíne cur chun feidhme	
Tionchar na mbeart ar an gcóras fuinnimh, lena n-áirítear ar phatrúin sreafa, ar thoilleadh bonneagair, ar tharaifí, etc.	
Tionchar ar Bhallstáit chomharsanacha.	

Bacainní teicniúla, conarthacha nó rialála ar ionadú a dhéanamh ar ghás a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise.

Bacainní teicniúla, conarthacha nó rialála	
Roghanna chun bacainní agus amlíne a shárú	

Catagóir	Ionadú méideanna le haghaidh an chéimnithe amach ¹²
Faisnéis atá ag teastáil	Tuairisc ar na bearta atá i bhfeidhm agus atá beartaithe ar an leibhéal náisiúnta chun teacht in ionad na méideanna gáis nádúrtha atá fágtha de thionscnamh Chónaidhm na Rúise nó a onnmhairíodh go díreach nó go hindíreach ó Chónaidhm na Rúise (i) cainníochtaí a bhfuiltear ag súil le deireadh a chur leo de réir a chéile, de réir gach beart, (ii) amlíne cur chun feidhme (ó thús deireadh), (iii) roghanna le haghaidh soláthairtí malartacha agus bealaí soláthair malartacha
Gás píblíne	
GNL	

¹² D'fhéadfaí úsáid Ardán AggregateEU a áireamh ar na bearta sin de bhun Airteagal 42 de Rialachán (AE) 2024/1789, mar aon le bearta tacaíochta le haghaidh iarrachtaí éagsúlaithe cuideachtaí fuinnimh, comhar i ngrúpaí réigiúnacha mar shampla an Grúpa Ardleibhéil ar a dtugtar an Nascacht Gháis do Lár agus Oirdheisceart na hEorpa (CESEC), roghanna eile ar allmhairí gáis nádúrtha a shainaithint trí leictriú, bearta éifeachtúlachta fuinnimh, táirgeadh bithgháis, bithmheatáin agus hidrigine glaine a threisiú, fuinneamh in-athnuaite a chur chun feidhme nó bearta deonacha laghdaithe ar éileamh.

IARSCRÍBHINN II

TEIMPLÉAD I gCOMHAIR PLEANANNA ÉAGSÚLAITHE NÁISIÚNTA LE hAGHAIDH OLA

Tá an teimpléad seo ceaptha d'údaráis náisiúnta a dhréachtaíonn plan náisiúnta éagsúlaithe mionsonraithe dá bhforáiltear in Airteagal 12. Áireofar san iarratas:

Eolas ginearálta

Ainmneacha an údaráis atá freagrach as an bplan a ullmhú	
Tuairisc ar an gcóras ola. Ba cheart tuairisc ar an méid seo a leanas a bheith san áireamh ann: (i) an t-éileamh ar ola; (ii) an meascán soláthair i bhfianaise an spleáchais ar sholáthar ón Rúis.	

An phríomhfhaisnéis faoi ola a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise chuig an mBallstát, a allmhairiú

Cainníochtaí foriomlána ar conradh d'ola na Rúise lena seachadadh sa Bhallstát. Cuir dáta éaga na n-oibleagáidí conarthacha san áireamh.	
Faisnéis faoi chéannacht na bpáirtithe leasmhara éagsúla (díoltóir, allmhaireoir, agus ceannaitheoir).	

Tuairisc ar na bearta atá le cur in ionad ola a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise.

Áireofar na heilimintí seo a leanas sa tuairisc:

Roghanna éagsúlaithe: (i) soláthairtí malartacha; (ii) bealaí soláthair malartacha.	
Tuairisc ar an mbeart agus ar a chuspóirí, lena n-áirítear na cainníochtaí a mheastar a bheidh le céimniú amach agus céimeanna idirmheánacha i gcás beart ilchéimneach.	
Amlíne cur chun feidhme	
Tionchar na mbeart ar an gcóras fuinnimh, lena n-áirítear ar phatrúin sreafa, ar thoilleadh bonneagair, ar tharaifí, etc.	
Tionchar ar Bhallstáit chomharsanacha.	

Bacainní teicniúla, conarthacha nó rialála ar ionadú a dhéanamh ar ola a thagann nó a onnmhairítear, go díreach nó go hindíreach, ó Chónaidhm na Rúise.

Bacainní teicniúla, conarthacha nó rialála	
Roghanna chun bacainn agus amlíne a shárú	
